

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 26.02.2019 № 4-4

ЗВІТ

**про результати аудиту ефективності управління матеріальними
цінностями державного матеріального резерву**

Київ 2019

З М І С Т

СПИСОК АБРЕВІАТУР, УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ	3
ПРЕАМБУЛА	4
ВСТУП.....	6
1. ОЦІНКА СТАНУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ЦІННОСТЯМИ ДЕРЖАВНОГО МАТЕРІАЛЬНОГО РЕЗЕРВУ	6
2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, СПРЯМОВАНИХ НА УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ЦІННОСТЯМИ ДЕРЖАВНОГО МАТЕРІАЛЬНОГО РЕЗЕРВУ	8
2.1. <i>Загальний аналіз структури видатків на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву.....</i>	<i>8</i>
2.2. <i>Аналіз видатків на здійснення керівництва та управління у сфері державного матеріального резерву.....</i>	<i>9</i>
2.3. <i>Аналіз видатків на обслуговування державного матеріального резерву</i>	<i>13</i>
2.4. <i>Аналіз видатків на закладення матеріальних цінностей до державного матеріального резерву.....</i>	<i>15</i>
3. СТАН ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНИМ АГЕНТСТВОМ РЕЗЕРВУ УКРАЇНИ ФУНКЦІЙ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ МАЙНОМ	26
4. ОЦІНКА СТАНУ РЕАГУВАННЯ МІНІСТЕРСТВОМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВНИМ АГЕНТСТВОМ РЕЗЕРВУ УКРАЇНИ НА ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ	30
ВИСНОВКИ.....	32
ПРОПОЗИЦІЇ.....	39
Додатки.....	42

СПИСОК АБРЕВІАТУР, УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ

Абревіатури та умовні позначення

Держрезерв	– Державне агентство резерву України
ДО "Комбінат "Прогрес"	– Державна організація "Комбінат "Прогрес" Державного агентства резерву України
ДП "Новотроїцький елеватор"	– Державне підприємство "Новотроїцький елеватор" Державного агентства резерву України
ДП "Хлібна база № 76"	– Державне підприємство "Хлібна база № 76" Державного агентства резерву України
Мін'юст	– Міністерство юстиції України
Мінекономрозвитку	– Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Мінфін	– Міністерство фінансів України
УкрНДІ "Ресурс"	– Український державний науково-дослідний інститут "Ресурс"

Скорочені назви нормативно-правових актів

Бюджетний кодекс України	– Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI
Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"	– Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"
Закон України "Про державний матеріальний резерв"	– Закон України від 24.01.1997 № 51/97-ВР "Про державний матеріальний резерв"
Закон України "Про запобігання корупції"	– Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII "Про запобігання корупції"
Інструкція № 1042	– Інструкція про оформлення операцій з матеріальними цінностями державного матеріального резерву, затверджена наказом Мінекономрозвитку від 24.09.2012 № 1042 та зареєстрована в Мін'юсті 16.11.2012 за № 1925/22237
Положення № 290	– Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затверджене наказом Мінфіну від 29.11.1999 № 290 та зареєстроване в Мін'юсті 14.12.1999 за № 860/4153
Положення № 88	– Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Мінфіну від 24.05.1995 № 88 та зареєстроване в Мін'юсті 05.06.1995 за № 168/704
Порядок реалізації матеріальних цінностей державного резерву	– Порядок реалізації матеріальних цінностей державного резерву, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1078 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 29.09.2010 № 905)

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: статті 4 і 7 Закону України від 02.07.2015 № 576-VIII "Про Рахункову палату" та План роботи Рахункової палати на 2019 рік.

Мета аудиту: встановлення фактичного стану справ та надання оцінки ефективності використання у 2017–2018 роках бюджетних коштів на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву їх розпорядниками та одержувачами, законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень учасниками бюджетного процесу, стану внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів.

Предмет аудиту:

- кошти, передбачені в Державному бюджеті України на 2017–2018 роки на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву за бюджетними програмами "Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010), "Обслуговування державного матеріального резерву" (КПКВК 1203020), "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040), а також їх рух;

- нормативно-правові та розпорядчі акти, інші документи, у тому числі з обмеженим доступом, які регламентують діяльність, пов'язану з управлінням матеріальними цінностями державного матеріального резерву;

- номенклатура та норми накопичення державного матеріального резерву, у тому числі незнижуваного запасу;

- документи щодо поставок, відпуску, закладення, освіження, розміщення та фактичних обсягів запасів державного матеріального резерву;

- планові, фінансові, бухгалтерські, тендерні та первинні документи, облікові реєстри, розрахунки та інші дані, що стосуються предмета аудиту за 2017–2018 роки (з окремих питань – за більш тривалий період).

Об'єкти аудиту:

- Міністерство економічного розвитку і торгівлі України;

- Державне агентство резерву України;

- Державна організація "Комбінат "Прогрес" Державного агентства резерву України (м. Київ);

- Державна організація "Комбінат "Рекорд" Державного агентства резерву України (м. Житомир);

- Державне підприємство "Новотроїцький елеватор" Державного агентства резерву України (Херсонська обл., смт Новотроїцьке);

- Державне підприємство "Хлібна база № 76" Державного агентства резерву України (Миколаївська обл., Арбузинський район, с. Кавуни).

Початкові обмеження щодо проведення аудиту:

- часові: 2017–2018 роки, з окремих питань – за більш тривалий період;

- територіальні: Херсонська, Миколаївська області, а також міста Київ та Житомир.

Термін проведення аудиту: з 15 серпня 2018 року до 06 лютого 2019 року.

Критерії, які використовувалися під час аудиту:

- щодо відбору об'єктів аудиту:

органи виконавчої влади – органи, уповноважені Кабінетом Міністрів України на формування та реалізацію державної політики у сфері, де здійснюється аудит, а також які є розпорядниками бюджетних коштів;

юридичні особи – державні організації та державні підприємства системи державного резерву;

- щодо оцінки стану запасів матеріальних цінностей державного матеріального резерву:

відповідність фактичних обсягів запасів державного резерву чинній номенклатурі та нормам накопичення матеріальних цінностей;

якість матеріальних цінностей, які закладалися до державного резерву та зберігаються в ньому;

дотримання нормативних умов зберігання запасів державного резерву;

забезпечення недоторканості матеріальних цінностей державного резерву;

- щодо оцінки ефективності:

продуктивність – співвідношення між результатами діяльності учасників бюджетного процесу і використаними для досягнення таких результатів коштами державного бюджету;

результативність – ступінь відповідності фактичних результатів діяльності учасників бюджетного процесу запланованим результатам;

економність – стан досягнення учасниками бюджетного процесу запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу коштів державного бюджету або досягнення максимального результату при використанні визначеного обсягу цих коштів.

Методи збирання даних:

- аналіз матеріалів попередніх заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), проведених Рахунковою палатою з цього питання, а також запланованих та вжитих заходів реагування;

- моніторинг нормативно-правових та інших документів, пов'язаних із предметом та об'єктами аудиту, а також повідомлень у засобах масової інформації з питань аудиту;

- аналіз звітності об'єктів аудиту;

- направлення запитів про надання інформації, документів і матеріалів, необхідних для здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту);

- проведення контрольних заходів у визначених об'єктах аудиту, отримання усних і письмових відповідей та пояснень посадових осіб об'єктів аудиту.

За результатами здійснення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) складено і підписано **7** актів, отримано відповіді на **9** запитів щодо надання інформації, а також складено протокол про адміністративне правопорушення, передбачене частиною третьою статті 164¹² Кодексу України про адміністративні правопорушення.

ВСТУП

Відповідно до Закону України "Про державний матеріальний резерв" (стаття 3) призначення державного матеріального резерву полягає в забезпеченні потреб України в особливий період, наданні державної підтримки окремим галузям народного господарства, підприємствам, установам і організаціям з метою стабілізації економіки у разі тимчасових порушень термінів постачання важливих видів сировини і паливно-енергетичних ресурсів, продовольства, виникнення диспропорції між попитом і пропонуванням на внутрішньому ринку та участі у виконанні міждержавних договорів, а також поданні гуманітарної допомоги та забезпеченні першочергових робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Актуальність обраної теми та предмета аудиту обумовлена тим, що протягом тривалого часу Рахунковою палатою в системі державного матеріального резерву виявляються порушення та недоліки, які мають системний характер, а центральні органи виконавчої влади, державні підприємства та державні організації у цій сфері не вживають належних заходів з їх усунення.

Крім того, правоохоронними органами відкрито низку кримінальних проваджень, пов'язаних із закладенням та зберіганням матеріальних цінностей у державному резерві.

Тему аудиту обрано з метою оцінки ефективності використання коштів державного бюджету, що виділялися у 2017–2018 роках на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву, та виявлення допущених порушень і недоліків.

При виборі підприємств для оцінки стану збереження матеріальних цінностей державного матеріального резерву застосовано ризикоорієнтований підхід: обрано чотири об'єкти із 38 підприємств та організацій цієї сфери.

1. ОЦІНКА СТАНУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ЦІННОСТЯМИ ДЕРЖАВНОГО МАТЕРІАЛЬНОГО РЕЗЕРВУ

Аналіз нормативно-правового забезпечення управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву засвідчив, що правове поле, яке регулює відносини у цій сфері, у 2017–2018 роках не зазнало суттєвих змін (додаток 1). Нормативно-правове забезпечення процесів та процедур управління матеріальними цінностями державного резерву є сформованим. У 2018 році здійснювалися лише окремі заходи з удосконалення таких процесів та процедур.

Отже, функціонування державного резерву визначається Законом України "Про державний матеріальний резерв", який регулює відносини в цій сфері, та іншими нормативно-правовими актами, яких достатньо для функціонування державного матеріального резерву в цілому.

Разом з тим з 20.04.2014 втратив чинність Закон України від 22.12.1995 № 493 "Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб", який встановлював загальні правові та економічні засади формування,

розміщення і виконання на договірній (контрактній) основі замовлень держави на поставку (закупівлю) товарів, виконання робіт, надання послуг для задоволення пріоритетних державних потреб у суб'єктів господарської діяльності України всіх форм власності, при цьому відповідних змін до Закону України "Про державний матеріальний резерв" не внесено.

Положенням про Державне агентство резерву України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 08.10.2014 № 517 (далі – Положення № 517), визначено основні завдання Держрезерву (пункт 3), а саме: реалізація державної політики у сфері державного матеріального резерву та внесення Міністру економічного розвитку і торгівлі пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у зазначеній сфері.

При цьому Держрезерв відповідно до покладених на нього завдань, зокрема:

- здійснює управління державним резервом (підпункт 2 пункту 4);
- **організовує виконання затверджених Кабінетом Міністрів України завдань щодо формування, зберігання, обслуговування, розміщення, відпуску, використання, поповнення та освіження (поновлення) запасів державного матеріального резерву, дотримання нормативних умов їх кількісного та якісного стану і несе відповідальність за їх виконання (підпункт 5 пункту 4);**
- провадить вибір постачальників матеріальних цінностей до державного матеріального резерву для укладення з ними державних контрактів (договорів) у порядку, визначеному законом (підпункт 8 пункту 4);
- забезпечує організацію обліку запасів матеріальних цінностей державного матеріального резерву та їх руху; в установленому порядку подає звіти відповідним державним органам (підпункт 13 пункту 4);
- здійснює управління діяльністю підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Держрезерву, щодо формування, розміщення, зберігання, використання, поповнення та освіження (поновлення) запасів державного матеріального резерву, дотримання нормативних умов їх зберігання (підпункт 15 пункту 4);
- **забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, організацію формування, зберігання й обслуговування матеріальних цінностей державного матеріального резерву, зокрема контролює виконання відповідальними зберігачами незалежно від форми власності зобов'язань щодо зберігання, освіження (поновлення), відпуску, своєчасного повернення позичених матеріальних цінностей, а також відповідність зазначених цінностей затвердженій номенклатурі, встановленим стандартам і технічним умовам (підпункт 16 пункту 4);**
- здійснює функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Держрезерву (підпункт 20 пункту 4).

За результатами аудиту можна дійти висновку, що правове забезпечення управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву в цілому є сформованим, але не дає можливості функціонувати системі

в оптимальний спосіб, витратити бюджетні кошти на закупівлю, закладення та зберігання матеріальних цінностей ефективно, економно та результативно, про що більш детально викладено у розділі 2 Звіту.

2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, СПРЯМОВАНИХ НА УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ЦІННОСТЯМИ ДЕРЖАВНОГО МАТЕРІАЛЬНОГО РЕЗЕРВУ

2.1. Загальний аналіз структури видатків на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву

Законом України "Про державний матеріальний резерв" (частина перша статті 7) встановлено, що утримання і розвиток системи державного резерву здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та коштів, одержаних від допоміжної фінансово-господарської діяльності підприємств, установ і організацій системи державного резерву.

У 2017–2018 роках фінансове забезпечення управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву здійснювалося відповідно до законів України від 21.12.2016 № 1801-VIII "Про Державний бюджет України на 2017 рік" та від 07.12.2017 № 2246-VIII "Про Державний бюджет України на 2018 рік" за бюджетними програмами "Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010), "Обслуговування державного матеріального резерву" (КПКВК 1203020), "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040), бюджетні призначення за якими встановлювалися Мінекономрозвитку як головному розпоряднику бюджетних коштів та Держрезерву як відповідальному виконавцю бюджетних програм.

Фактичні обсяги запланованих та використаних бюджетних коштів на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву у 2017–2018 роках наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Обсяги запланованих та використаних бюджетних коштів на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву у 2017–2018 роках (у цілому за загальним та спеціальним фондами державного бюджету)

тис. грн

Показники	КПКВК 1203010	КПКВК 1203020	КПКВК 1203040	РАЗОМ
у 2017 році				
План зі змінами	24 745,2	206 271,1	630 165,1	861 181,4
Касові видатки	22 421,6	191 303,3	521 187,1	734 912,0
Невикористаний залишок коштів	2 323,6	14 967,8	108 978,0	126 269,4
Виконання, відс.	90,6	92,7	82,7	85,3
у 2018 році				
План зі змінами	32 474,4	274 371,6	572 775,4	879 621,4
Касові видатки	31 575,3	255 267,8 *	569 838,6	856 681,7
Невикористаний залишок коштів	899,1	19 103,7	2 936,9	22 939,7

Виконання, відс.	97,2	93,0	99,5	97,4
РАЗОМ				
План зі змінами	57 219,6	480 642,7	1 202 940,5	1 740 802,8
Касові видатки	53 996,9	446 571,1	1 091 025,7	1 591 593,7
Виконання, відс.	94,4	92,9	90,7	91,4

* У зв'язку з поданням розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня бюджетної звітності після завершення аудиту, обсяг їх касових видатків вказано за оперативними даними.

Дані таблиці 1 засвідчують, що у періоді, охопленому аудитом, на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву з державного бюджету спрямовано **1 740 802,8 тис. грн**, з яких фактично використано **1 591 593,7 тис. грн**, або **91,4 відсотка**. Структура фактичних видатків на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву була такою:

- у 2017 році частка касових видатків, здійснених у межах бюджетної програми "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040), становила **70,9 відс.**, бюджетних програм "Обслуговування державного матеріального резерву" (КПКВК 1203020) і "Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010) – **29,1 відсотка**;

- у 2018 році частка касових видатків на накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву у загальній структурі зменшилася і становила **66,5 відсотка**.

Отже, упродовж 2017–2018 років частка фактичних видатків, пов'язаних із забезпеченням функціонування державного резерву, у загальному обсязі фактичних видатків на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву зросла з **29,1 відс. (213 724,9 тис. грн)** до **33,5 відс. (286 843,1 тис. грн)**, або на **73 118,2 тис. грн**, що насамперед пов'язано із збільшенням витрат на заробітну плату апарату Держрезерву та комунальні послуги (детальний аналіз наведено в розділі 2.2 Звіту).

2.2. Аналіз видатків на здійснення керівництва та управління у сфері державного матеріального резерву

Упродовж 2017–2018 років на здійснення керівництва та управління у сфері державного матеріального резерву в цілому з державного бюджету спрямовано **57 219,6 тис. грн**, зокрема:

➤ у 2017 році за бюджетною програмою "Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010) із запланованих за загальним фондом **24 745,2 тис. грн** використано **22 421,6 тис. грн**, або **90,6 відс.** (таблиця 2).

**Обсяг коштів, використаний у 2017 році за бюджетною програмою
"Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010)**

загальний фонд

Код	Найменування економічної класифікації видатків	План на рік зі змінами (кошторис)		Касові видатки		Відхилення, тис. грн (графа 3 - графа 5)	Виконання, % (графа 5 / графа 3 *100)
		тис. грн	у % до підсумку	тис. грн	у % до підсумку		
1	2	3	4	5	6	7	8
2111	Заробітна плата	14 166,6	57,2	14 166,3	63,2	0,3	100,0
2120	Нарахування на оплату праці	2 990,0	12,1	2 934,0	13,0	56,0	98,1
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	858,2	3,5	814,4	3,6	43,8	94,9
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	1 802,3	7,3	1 291,5	5,8	510,8	71,7
2250	Видатки на відрядження	470,4	1,9	246,6	1,1	223,8	52,4
2270	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	941,9	3,8	511,2	2,3	430,7	54,3
2271	Оплата тепlopостачання	607,2	2,5	292,9	1,3	314,3	48,2
2272	Оплата водopостачання та водовідведення	34,7	0,1	27,2	0,1	7,5	78,3
2273	Оплата електроенергії	300,0	1,2	191,1	0,9	108,9	63,7
2282	Окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	15,0	0,1	0,0	0,0	15,0	0,0
2800	Інші поточні видатки	3 500,8	14,1	2 457,6	11,0	1 043,2	70,2
	РАЗОМ	24 745,2	100,0	22 421,6	100,0	2 323,6	90,6

Аналіз наведених у таблиці 2 даних свідчить, що у 2017 році **76,2 відс.** (17 100,3 тис. грн) фактичних видатків за КПКВК 1203010 здійснено на оплату праці з нарахуваннями, решту **28,3 відс.** видатків (5 321,3 тис. грн) спрямовано на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, оплату відряджень, комунальних послуг та енергоносіїв, інші поточні видатки.

Поряд з тим невикористаними залишилися у 2017 році кошти загального фонду державного бюджету в обсязі **2 323,6 тис. грн**, що є свідченням неефективного та нерезультативного управління бюджетними коштами;

➤ у 2018 році за бюджетною програмою "Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010) із запланованих **32 474,4 тис. грн** використано **31 575,3 тис. грн (97,2 відс.)**, у т. ч. за загальним фондом – **31 573,0 тис. грн** (таблиця 3) та спеціальним фондом – **2,3 тис. грн** (залишок власних надходжень на початок року).

**Обсяг коштів, використаний у 2018 році за бюджетною програмою
"Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010)**

Код	Найменування економічної класифікації видатків	План на рік зі змінами (кошторис)		Касові видатки		Відхилення, тис. грн (графа 3 - графа 5)	Виконання, % (графа 5 / графа 3 *100)
		тис. грн	у % до підсумку	тис. грн	у % до підсумку		
1	2	3	4	5	6	7	8
2111	Заробітна плата	20 428,2	62,9	20 428,2	64,7	0,0	100,0
2120	Нарахування на оплату праці	4 250,0	13,1	4 188,1	13,2	61,9	98,5
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	750,0	2,3	639,6	2,0	110,4	85,3
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	1 134,3	3,5	997,8	3,2	136,5	88,0
2250	Видатки на відрядження	380,0	1,2	249,5	0,8	130,5	65,7
2270	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	1 029,6	3,2	587,7	1,9	441,9	57,1
2271	Оплата тепlopостачання	610,1	1,9	251,1	0,8	359,0	41,2
2272	Оплата водopостачання та водовідведення	119,4	0,4	119,4	0,4	0,0	100,0
2273	Оплата електроенергії	300,1	0,9	217,2	0,7	82,9	72,4
2800	Інші поточні видатки	4 500,0	13,8	4 482,1	14,2	17,9	99,6
	РАЗОМ	32 472,1	100,0	31 573,0	100,0	899,1	97,2

Аналіз наведених у таблиці 3 даних свідчить, що у 2018 році **77,9 відс.** (24 616,3 тис. грн) фактичних видатків за КПКВК 1203010 здійснено на оплату праці з нарахуваннями, решту **22,1 відс.** видатків (6 956,7 тис. грн) спрямовано на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, оплату відряджень, комунальних послуг та енергоносіїв, інші поточні видатки.

Невикористаними залишилися у 2018 році кошти загального фонду державного бюджету в обсязі 899,1 тис. грн, що є свідченням неефективного та нерезультативного управління бюджетними коштами.

Разом з тим вибіркоким аудитом з питань забезпечення діяльності апарату Держрезерву виявлено ряд фактів, які мають ознаки порушень Закону України "Про запобігання корупції", а саме:

1) усупереч забороні, встановленій статтею 54, Держрезерв одержав від юридичної особи (ДО "Комбінат "Прогрес", належить до сфери управління Держрезерву) неправомірну вигоду у формі безоплатних послуг на загальну суму 1 096,7 тис. грн (у 2017 рік – 682,9 тис. грн, у 2018 році – 413,8 тис. грн) з охорони будівлі, в якій розташовано апарат Держрезерву, що свідчить про ознаки спричинення тяжких наслідків державним інтересам та завдання матеріальної шкоди Державній організації "Комбінат "Прогрес".

Так, під час здійснення аудиту у ДО "Комбінат "Прогрес" встановлено (у т. ч. з урахуванням даних, наведених у Довідці по штатному розпису

по ДО "Комбінат "Прогрес" станом на 08.11.2018, наданій провідним інженером з підготовки кадрів цього комбінату Риковою В. О.), що на 08.11.2018 персонал відомчої охорони ДО "Комбінат "Прогрес" становив 65 працівників, з них 10 здійснювали охорону будівлі за адресою: м. Київ, вул. Пушкінська, 28, де розміщено апарат Держрезерву.

Аудитом встановлено, що витрати на утримання цих 10 працівників здійснювалися за рахунок бюджетних асигнувань ДО "Комбінат "Прогрес", зокрема в межах кошторисів комбінату на 2017 та 2018 роки за КПКВК 1203020, затверджених Головою Держрезерву Мосійчуком В. А. (23.02.2017 та 24.01.2018). Разом з тим штатна чисельність відомчої охорони визначалася штатними розписами на 2017 та 2018 роки, які також затверджувалися Головою Держрезерву Мосійчуком В. А.

Керівником ДО "Комбінат "Прогрес" не лише не вжито заходів для недопущення зазначеного правопорушення, а й створювалися сприятливі умови для його вчинення. **Як наслідок, ДО "Комбінат "Прогрес" здійснено витрати з порушенням законодавства в обсязі 1 096,7 тис. гривень.**

Вказані факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для юридичної особи, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом інтересам держави;

2) усупереч забороні, встановленій статтею 54, Держрезерв, за зверненням Голови Агентства, одержав від юридичної особи (ДО "Комбінат "Прогрес", належить до сфери управління Держрезерву) неправомірну вигоду у формі безоплатних послуг, а саме послуги службового автомобіля марки Toyota Camry (реєстраційний № АА 4460 ІЕ) та водія, у 62 випадках (у 2017 році – 27, у 2018 році – 35), за розрахунками аудиторів, на суму 133,7 тис. грн¹, що свідчить про ознаки спричинення істотної шкоди державним інтересам та завдання матеріальної шкоди Державній організації "Комбінат "Прогрес". Вказані факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для фізичної особи, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом інтересам держави.

Так, Держрезерв листом від 05.06.2018 № 1586/0/4-18 (за підписом Голови Мосійчука В. А.) звернувся до ДО "Комбінат "Прогрес" з проханням відрядити службові автомобілі марки Toyota Camry, реєстраційний № АА 4460 ІЕ, водій Якименко Ю. В., та Volkswagen, реєстраційний № АА 8039 АІ, водій Сверидов С. В., до ДП "Златодар" (м. Золотоноша Черкаської області) 08.06.2018 терміном на один день для вирішення виробничих питань. При цьому ДО "Комбінат "Прогрес" видано наказ про відрядження від 07.06.2018 № 34-від.

¹ За орієнтовними розрахунками аудиторів, витрати, понесені ДО "Комбінат "Прогрес", становлять не менше 133,7 тис. грн, з них вартість палива – 99,9 тис. грн (додаток 2), витрати, пов'язані з відрядженнями водія, – 33,8 тис. гривень.

За даними ДО "Комбінат "Прогрес" (лист від 19.02.2019 № 91), понесені витрати становлять 96,2 тис. грн, з них вартість палива – 62,4 тис. грн, витрати, пов'язані з відрядженнями водія, – 33,8 тис. гривень.

Подібне звернення надходило до ДО "Комбінат "Прогрес" листом від 15.06.2018 №1720/0/4-18 щодо відрядження службового автомобіля марки Toyota Camry, реєстраційний № АА 4460 ІЕ, водій Якименко Ю. В., до ДП "Куліндорівський КХП" терміном на три дні (з 17 по 19 червня 2018 року) для вирішення виробничих питань. При цьому ДО "Комбінат "Прогрес" видано наказ про відрядження від 15.06.2018 № 37-від.

Отже, посадовими особами Держрезерву завдано істотної шкоди державним інтересам в особі ДО "Комбінат "Прогрес" через безоплатне використання службового автомобіля марки Toyota Camry (реєстраційний № АА 4460 ІЕ), який є власністю комбінату, та водіїв у цілях, не пов'язаних з діяльністю комбінату, за розрахунками, на суму 133,7 тис. гривень.

Керівником ДО "Комбінат "Прогрес" не лише не вжито заходів для недопущення зазначеного правопорушення, а й створювалися сприятливі умови для його вчинення (видавалися накази про відрядження, зокрема від 07.06.2018 № 34-від, та від 15.06.2018 № 37-від). Як наслідок, ДО "Комбінат "Прогрес" здійснив витрати в обсязі 133,7 тис. грн з порушенням вимог Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон (пункт 1), затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.1998 № 59 і зареєстрованої в Мін'юсті 31.03.1998 за № 218/2658.

Загалом бюджетні кошти, які спрямовувалися у 2017–2018 роках за бюджетною програмою "Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010), Держрезервом використовувалися на фінансове забезпечення апарату. При цьому допущено неефективне та нерезультативне управління коштами загального фонду державного бюджету в обсязі 3 222,7 тис. грн, які залишилися невикористаними. Держрезервом, за розрахунками аудиторів, незаконно отримано безоплатних послуг на суму 1 230,4 тис. грн від ДО "Комбінат "Прогрес", що належить до сфери його управління та фінансове забезпечення якої здійснюється за кошти державного бюджету.

2.3. Аналіз видатків на обслуговування державного матеріального резерву

У 2017–2018 роках у межах бюджетної програми "Обслуговування державного матеріального резерву" (КПКВК 1203020) шляхом затвердження кошторисів виділялися асигнування для:

1) 13-ти розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня, які є бюджетними установами, що належать до сфери управління Держрезерву (державні організації "Комбінат "Салют", "Комбінат "Рекорд", "Укрпродконтракт", "Комбінат "Зірка", "Комбінат "Трикутник", "Комбінат "Троянда", Комбінат "Планета", "Комбінат "Світанок", "Комбінат "Естафета", "Комбінат "Прогрес", "Комбінат "Дніпро", "Комбінат "Айстра", а також УкрНДІ "Ресурс"). Відповідні бюджетні кошти як загального, так і спеціального фондів (переважно надходження від надання платних послуг) фактично використовувалися цими установами для забезпечення поточних витрат на утримання працівників, споруд та обладнання для підвищення спроможності зберігання

матеріальних цінностей державного резерву;

2) Держрезерву для здійснення розрахунків із відповідальними зберігачами матеріальних цінностей державного та мобілізаційного резервів.

Аудитом встановлено, що у 2017 році за КПКВК 1203020 використано 191 303,3 тис. грн, з них:

➤ 164 385,9 тис. грн використано на обслуговування державного матеріального резерву 13-ма розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, у т. ч. за загальним фондом – 84 088,5 тис. грн та спеціальним – 80 297,4 тис. грн;

➤ 108,0 тис. грн (кошти спеціального фонду) списано Головним управлінням Державної казначейської служби України у м. Києві у безспірному порядку на підставі рішень суду, що є збитками державного бюджету та нерезультативним використанням коштів у бюджетному періоді, що перевірявся;

➤ 26 809,4 тис. грн (кошти спеціального фонду) використано на відшкодування пунктам відповідального зберігання витрат, пов'язаних з обслуговуванням матеріальних цінностей державного резерву, з яких 98,2 тис. грн стягнуто в судовому порядку на користь зберігачів (як судовий збір – 96,6 тис. грн, три відсотки річних від простроченої суми – 0,2 тис. грн та індексація – 1,4 тис. грн), що є збитками для державного бюджету та нерезультативним використанням коштів у бюджетному періоді, що перевірявся.

У 2018 році за КПКВК 1203020 використано 255 267,8 тис. грн, з них:

➤ 190 723,5 тис. грн на обслуговування державного матеріального резерву зазначеними вище 13-ма розпорядниками бюджетних коштів, у тому числі за загальним фондом – 91 651,3 тис. грн та спеціальним – 99 072,2 тис. грн;

➤ 64 544,3 тис. грн на відшкодування пунктам відповідального зберігання витрат, пов'язаних з обслуговуванням матеріальних цінностей державного резерву, з них 476,4 тис. грн стягнуто із Держрезерву відповідно до рішень судів, що є збитками державного бюджету та нерезультативним використанням коштів у бюджетному періоді, що перевірявся.

Загалом за 2017–2018 роки списано за рішенням судів 682,6 тис. грн, тобто не за бюджетними призначеннями, запланованими на конкретні цілі. Отже, загальний обсяг збитків для державного бюджету та нерезультативних витрат становив 682,6 тис. гривень.

Через неналежне виконання обов'язків посадовими особами Держрезерву та недотримання умов договорів у 2017–2018 роках прийнято та оплачено неякісних послуг зі зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву, на що витрачено кошти державного бюджету в обсязі 4 143,4 тис. грн, чим спричинено тяжкі наслідки інтересам держави (збитки).

Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині службової недбалості, тобто невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди інтересам держави.

Зокрема, у 2017 році ДП "Новотроїцький елеватор" сплачено 702,6 тис. грн

за послуги із зберігання зерна державного резерву, у т. ч. 441,7 тис. грн – за надані в попередньому році. При цьому наявні залишки зерна є зараженими шкідниками та фактично зіпсованими. Про критичну ситуацію із зберіганням зіпсованого зерна керівництво підприємства повідомляло Держрезерв, зокрема листами від 10.03.2017 № 933/0/4-17 та від 07.06.2017 № 72.

Держрезервом також **сплачено** ДП "Хлібна база № 76" за послуги із зберігання зерна у 2017 році **2 815,4 тис. грн**, у I півріччі 2018 року – **625,4 тис. гривень**. Проте підприємством не здійснювались заходи з освіження зерна державного матеріального резерву.

Встановлено, що Держрезервом у 2017 році та I півріччі 2018 року **заходи щодо контролю за додержанням умов зберігання цінностей державного резерву, їх наявністю та якісним станом шляхом проведення контрольних заходів у ДП "Хлібна база № 76" і ДП "Новотроїцький елеватор" не здійснювались, а інвентаризація майна та матеріальних цінностей, які зберігаються на цих підприємствах, не проводилася.**

Таким чином, у 2017–2018 роках на обслуговування державного матеріального резерву із запланованих 480 642,6 тис. грн фактично використано 446 571,1 тис. грн (92,9 відс.), при цьому допущено нерезультативне використання бюджетних коштів в обсязі 682,6 тис. грн, а також завдано збитків державному бюджету на суму 4 143,4 тис. гривень.

2.4. Аналіз видатків на закладення матеріальних цінностей до державного матеріального резерву

Положенням № 517 (підпункт 5 пункту 4) однією з функцій Держрезерву визначено організацію виконання затверджених Кабінетом Міністрів України завдань щодо формування, зберігання, обслуговування, розміщення, відпуску, використання, поповнення та освіження (поновлення) запасів державного матеріального резерву, дотримання нормативних умов їх кількісного та якісного стану, а також передбачено відповідальність за виконання таких заходів.

З відкритих джерел інформації встановлено, що у 2017–2018 роках у межах бюджетної програми "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040) із запланованих **1 202 940,6 тис. грн** використано **1 091 025,7 тис. грн (90,7 відс.)**, а саме:

у 2017 році: на закладення до державного резерву матеріальних цінностей – 521 069,3 тис. грн, оплату експертної оцінки матеріальних цінностей, які підлягають реалізації, – 117,8 тис. грн;

у 2018 році: на закладення до державного резерву матеріальних цінностей – 569 373,3 тис. грн, оплату експертної оцінки матеріальних цінностей, які підлягають реалізації, – 251,9 тис. грн, утилізацію консервів м'ясних (ДО "Комбінат "Троянда") – 213,4 тис. гривень.

У періоді, охопленому аудитом, до державного матеріального резерву закладено 13 найменувань матеріальних цінностей, з них у 2017 році – 8 на загальну суму 521 069,3 тис. грн, у 2018 році – 11 на 569 373,25 тис. гривень.

Аудитом вибірково проведено детальний аналіз та перевірку операцій,

пов'язаних із закладенням до державного матеріального резерву матеріальних цінностей, та встановлено низку порушень та недоліків, а саме:

1. Держрезервом при організації здійснення у 2017–2018 роках закупівель запланованих обсягів матеріальних цінностей для закладення до державного резерву **вжито недостатніх заходів щодо створення оптимальних умов для використання на цю мету мінімального обсягу коштів державного бюджету.** Зокрема, Держрезервом під час визначення очікуваної вартості предметів закупівель (дизельного палива, олії соняшникової, консервів м'ясних та консервів рибних, чаю) не враховувалася можливість залучення до торгів широкого кола вітчизняних виробників такої продукції. **Це призвело до неекономного використання бюджетних коштів в обсязі 13 676,5 тис. гривень.**

Такий висновок зроблено з огляду на таке. У 2017 році Держрезервом загалом проводилися процедури закупівель **11** найменувань матеріальних цінностей, які планувалося закласти до державного матеріального резерву. Загалом у цих торгах взяли участь **19** юридичних осіб, з яких **6** (близько 32 відс.) були виробниками продукції. Із **8** переможців процедур закупівель лише **2** виробники продукції (білизни натільної утепленої і печей твердопаливних типу "Буржуйка"), решта – посередники.

Подібна ситуація склалась і у 2018 році під час проведення процедур закупівель **12** найменувань матеріальних цінностей. Із **32** юридичних осіб, які взяли участь у цих торгах, лише **10** (біля 31 відс.) були виробниками продукції. Із **11** переможців процедур закупівель лише **2** виробники продукції (білизни натільної та масла моторного марки АЗМОЛ ГАРАНТ М-4042 ВТ), решта – посередники.

Значна частка посередників серед учасників торгів є одним з чинників збільшення вартості предметів закупівлі та зниження економності використання бюджетних коштів. Це підтверджено розрахунками.

Зокрема, аналіз цін на продукцію, поставлену у 2017–2018 роках посередниками на виконання окремих договорів про закупівлю товарів за державні кошти та закладення до державного резерву, засвідчив різницю між цінами виробника та посередника **від 1,3 до 24,7 відсотка.** У разі створення належних умов для залучення вітчизняних виробників до постачання продукції власного виробництва для закладення до державного резерву, за розрахунками аудиторів, Держрезерв зміг би зекономити до **13 676,5 тис. грн** бюджетних коштів (додаток 3).

2. Головою Держрезерву Мосійчуком В. А. з 06.04.2018 по 13.08.2018 взято зобов'язання в обсязі 323 549,5 тис. грн шляхом укладання 10 договорів про закупівлю товарів за бюджетні кошти та закладення цих товарів до державного резерву. **У порушення вимог частин другої та третьої статті 48 Бюджетного кодексу України взято зобов'язання (додаток 4) без відповідних бюджетних асигнувань (58 897,7 тис. грн), передбачених кошторисом на 2018 рік (станом на 13.08.2018) за бюджетною програмою "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040) за КЕКВ 3150 "Створення державних запасів і резервів", у сумі 264 651,8 тис. гривень.**

Оскільки взяття таких зобов'язань згідно з пунктом 20 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства, керівником контрольної групи складено стосовно Голови Держрезерву Мосійчука В. А. протокол про адміністративне правопорушення, передбачене частиною третьою статті 164¹² Кодексу України про адміністративні правопорушення (zareєстрований 04.02.2019 за № 2), та відібрано від зазначеної особи пояснення за цим фактом.

3. Держрезерв постійно продовжував додатковими угодами до договорів терміни постачання матеріальних цінностей, визначені в тендерній документації, а в подальшому встановлені в укладених з переможцями торгів договорах, без застосування санкцій (неустойки), передбачених Законом України "Про державний матеріальний резерв" (частина третя статті 14), за прострочення поставки, недопоставку (неповне закладення) матеріальних цінностей до державного резерву. Такі дії (фактично бездіяльність) посадових осіб Держрезерву призвели до втрати у 2017–2018 роках можливих надходжень 245 610,0 тис. грн до державного бюджету (розрахунок аудиторів наведено в додатку 5).

Наприклад, Держрезервом за результатами процедури закупівлі укладено договір з ТОВ "Нафтотрейд-Капітал" від 31.07.2017 № юр-2/59пром-2017 щодо поставки до 01.09.2017 палива для реактивних двигунів марки РТ ГСТУ 320.00149943.007-97 або палива марки ТС-1 для реактивних двигунів ГСТУ 320.00149943.011-99, або еквівалента у кількості 6 000,0 тонн на суму 111 299,0 тис. гривень.

Разом з тим ТОВ "Нафтотрейд-Капітал" листом від 17.08.2017 № 210 звернулося до Держрезерву з проханням узгодити перенесення кінцевої дати поставки палива для реактивних двигунів до 30.11.2017. Постачальник обумовлював прохання тим, що "тендерна пропозиція неодноразово переносилася", у зв'язку з чим стало неможливим вчасно здійснити поставку. Також ТОВ "Нафтотрейд-Капітал" зазначено, що **вказаний вид палива в Україні не виробляється, а закупівля нафтопродуктів за імпортом потребує додаткового часу.**

Надані ТОВ "Нафтотрейд-Капітал" обґрунтування про необхідність додаткового часу для виконання договірних зобов'язань не відповідають вимогам щодо доведення настання форс-мажорних обставин, визначеним у розділі 9 "Обставини непереборної сили" договору від 31.07.2017 № юр-2/59пром-2017, яким, зокрема, передбачено підтвердження таких обставин регіональним відділенням Торгово-промислової палати України.

Отже, з урахуванням того, що в підсумку було поставлене топливо вітчизняного виробництва, ТОВ "Нафтотрейд-Капітал" надало недостовірну інформацію, а посадові особи Держрезерву не вжили жодних заходів щодо перевірки умов та причин недопостачання палива для реактивних двигунів.

Тендерний комітет Держрезерву за результатами розгляду зазначеного листа постачальника вирішив (протокол від 19.08.2017 № 57) внести зміни до договору та продовжив термін постачання палива для реактивних двигунів

до 30.11.2017 шляхом укладання додаткової угоди (додаткова угода від 19.08.2017 № 1). Однак паливо у встановлений термін поставлено не було.

ТОВ "Нафтотрейд-Капітал" ще раз звернулося до Держрезерву з проханням скоригувати у договорі ціну за одиницю товару (збільшити на 10 відсотків) та продовжити термін поставки до 30.12.2017 (лист від 21.11.2017 № 391).

Тендерний комітет Держрезерву за результатами розгляду звернення постачальника вирішив (протокол від 22.11.2017 № 82) внести зміни до договору в частині збільшення ціни за 1 тону палива для реактивних двигунів на 10 відс. та продовжити строк виконання зобов'язань щодо передання товару до 20.12.2017 шляхом укладання додаткової угоди (додаткова угода від 30.11.2017 № 2, згідно з якою, крім подовження терміну поставки, зросла вартість однієї тонни палива на 1,5 тис. грн без ПДВ та зменшився обсяг поставки до 5 454,5 тонни).

Як наслідок, на виконання договору з 5 по 8 грудня 2017 року ТОВ "Нафтотрейд-Капітал" поставлено 1 022,9 тонни палива для реактивних двигунів марки РТ ГСТУ 320.00149943.007-97 вітчизняного виробництва (виробник ПАТ "Укртатнафта") на загальну суму 20 871,4 тис. гривень.

Водночас тендерний комітет Держрезерву (протокол від 19.12.2017 № 96) за результатами розгляду звернення постачальника щодо неможливості здійснення подальшої поставки вирішив укласти додаткову угоду про розірвання договору від 31.07.2017 № юр-2/59пром-2017 за згодою сторін (додаткова угода від 20.12.2017 № 3).

Отже, дії Держрезерву щодо продовження додатковими угодами терміну поставки палива для реактивних двигунів, визначеного в тендерній документації, а в подальшому встановленого в договорі від 31.07.2017 № юр-2/59пром-2017, а також щодо розірвання договору за умови неповного закладення палива до державного резерву **без застосування санкцій (неустойки), передбачених Законом України "Про державний матеріальний резерв"** (частина третя статті 14) за прострочення поставки, недопоставку (неповне закладення) матеріальних цінностей до державного резерву, **привели до втрати можливих надходжень 55 649,5 тис. грн до державного бюджету** (розрахунок аудиторів наведено в додатку 5).

Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині службової недбалості, тобто невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди інтересам держави.

4. У 2017 році Держрезервом у порушення вимог Закону України "Про державний матеріальний резерв" (частина перша статті 9), яким передбачено, що матеріальні цінності, які поставляються до державного резерву, за встановленими вимогами щодо забезпечення безпеки життя, здоров'я споживачів і охорони довкілля повинні мати сертифікат відповідності зазначеним вимогам на весь строк зберігання, **а також договорів від 26.04.2017 № юр-2/54п-2017, № юр-2/55п-2017 та № юр-2/56п-2017**, які передбачають (пункти 2.5), що при поставці та закладенні продукції до державних організацій, що належать

до сфери управління Держрезерву, постачальник повинен надати, зокрема, копію висновку санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару, **до державного резерву закладено (ДО "Комбінат "Світанок") консерви рибні "Сардини натуральні з додаванням олії" у металевих банках (масою нетто 1/240 г) в обсязі 762 000 банок загальною вартістю 16 332,4 тис. грн, якість упаковки яких (споживча тара "Банки металеві для консервування") при поставці продукції належним чином не було підтверджено, а саме:**

ТОВ "Фінінтертехнологія" при поставці консервів рибних, вироблених 25.05.2017, 14.06.2017, 05.07.2017, 06.07.2017, 07.07.2017 та 08.07.2017 (загалом 462 000 банок вартістю 9 888,4 тис. грн), згідно з пунктом 2.5 договорів від 26.04.17 № юр-2/54п-2017 та № юр-2/55п-2017 до відповідних партій продукції надавало копії виданого виробнику тари ТОВ "Сілган Метал Пекеджинг Бровари" висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару (щодо банок металевих для консервування) від 12.07.2017 № 602-123-20-1/22411, тобто виробництво консервів здійснювалося до затвердження результатів санітарно-епідеміологічної експертизи споживчої тари.

Довідково. Законом України від 23.12.1997 № 771/97-ВР "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" (далі – Закон № 771) встановлено, що:

- оператор ринку харчових продуктів (далі – оператор ринку) – суб'єкт господарювання, який провадить діяльність з метою або без мети отримання прибутку та в управлінні якого перебувають потужності, на яких здійснюється первинне виробництво, виробництво, реалізація та/або обіг харчових продуктів та/або інших об'єктів санітарних заходів (крім матеріалів, що контактують з харчовими продуктами), і який відповідає за виконання вимог цього Закону та законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів. До операторів ринку належать фізичні особи, якщо вони провадять діяльність з метою або без мети отримання прибутку та займаються виробництвом та/або обігом харчових продуктів або інших об'єктів санітарних заходів. Оператором ринку також вважається агропродовольчий ринок (пункт 55 частини першої статті 1);

- простежуваність – можливість ідентифікувати оператора ринку, час, місце, предмет та інші умови поставки (продажу або передачі), достатні для встановлення походження харчових продуктів, тварин, призначених для виготовлення харчових продуктів, матеріалів, що контактують з харчовими продуктами, або речовин, що призначені для включення, або очікується, що вони будуть включені в харчові продукти, на всіх стадіях виробництва, переробки та обігу (пункт 74 частини першої статті 1);

- оператори ринку зобов'язані, зокрема, забезпечувати простежуваність (пункт 6 частини другої статті 22).

Отже, з урахуванням положень пунктів 55 і 74 частини першої статті 1 та пункту 6 частини другої статті 22 Закону № 771 **якість використаної упаковки (споживчої тари) рибних консервів, поставлених до державного резерву, не можна вважати підтвердженою;**

ТОВ "Дніпрозбут" при поставці консервів рибних, вироблених 22.05.2017, 29.05.2017 та 09.06.2017 (загалом 300 000 банок вартістю 6 444,0 тис. грн), згідно з пунктом 2.5 договору від 26.04.17 № юр-2/56п-2017 до відповідних партій продукції надавало копії виданого виробнику тари ТОВ "Сілган Метал Пекеджинг Бровари" висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи

на споживчу тару (щодо банок металевих для консервування) від 12.07.2017 № 602-123-20-1/22411, тобто виробництво консервів здійснювалося до затвердження результатів санітарно-епідеміологічної експертизи споживчої тари. Отже, з урахуванням положень пунктів 55 і 74 частини першої статті 1 та пункту 6 частини другої статті 22 Закону № 771 **якість використаної упаковки (споживчої тари) рибних консервів, поставлених до державного резерву, не можна вважати підтвердженою.**

При закладенні до державного резерву консервів рибних за зазначеними договорами також не дотримано вимоги Інструкції про оформлення операцій з матеріальними цінностями державного матеріального резерву, затвердженої наказом Мінекономрозвитку від 24.09.2012 № 1042 (zareestrovаний у Мін'юсті 16.11.2012 за № 1925/22237), щодо оформлення документів на закладення матеріальних цінностей до державного резерву.

Згідно з Інструкцією № 1042 оформлення операцій закладення матеріальних цінностей повинно здійснюватися на підставі, зокрема, таких документів, що засвідчують якість матеріальних цінностей (підпункт 1.2.6): оригінал або завірена в установленому порядку копія паспорта (сертифіката) якості виробника, декларація виробника, сертифікат відповідності, висновок санітарно-епідеміологічної експертизи, ветеринарне свідоцтво.

З цього переліку постачальниками ТОВ "Фінінтертехнологія" і ТОВ "Дніпрозбут" фактично не надано обов'язкових для підтвердження якості висновків санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару.

Отже, посадовими особами Держрезерву та ДО "Комбінат"Світанок" (взято на зберігання консерви рибні), які підписували відповідні документи, **інтересам держави завдано шкоди через закладення до державного резерву 762 000 банок загальною вартістю 16 332,4 тис. грн, якість упаковки яких (споживча тара "Банки металеві для консервування") при поставці продукції належно не підтверджено.** Відсутність належної документації щодо якості упаковки консервів рибних зумовлює високі ризики втрати бюджетних коштів у разі їх реалізації. **Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для юридичної особи, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом інтересам держави.**

Крім того, через недоліки при організації закупівель зазначених вище консервів рибних для закладення до державного резерву **допущено неекономне використання 1 689,7 тис. грн бюджетних коштів** (розрахунок аудиторів наведено в додатку 3).

Дії посадових осіб Держрезерву щодо перенесення додатковими угодами термінів постачання консервів рибних та незастосування до постачальника (ТОВ "Дніпрозбут") передбаченої частиною третьою статті 14 Закону № 51 неустойки за прострочення поставки також **привели до втрати можливих надходжень 6 434,0 тис. грн до державного бюджету** (розрахунок аудиторів наведено в додатку 5).

5. У 2017 році Держрезервом у порушення вимог Закону України "Про державний матеріальний резерв" (частина перша статті 9), яким передбачено, що матеріальні цінності, які поставляються до державного резерву, за встановленими вимогами щодо забезпечення безпеки життя, здоров'я споживачів і охорони довкілля повинні мати сертифікат відповідності зазначеним вимогам на весь строк зберігання, Інструкції № 1042, а також з недотриманням умов договорів від 14.03.2017 № юр-2/48п-2017, № юр-2/49п-2017, № юр-2/50п-2017, № юр-2/51п-2017, № юр-2/52-2017, № юр-2/53п-2017, які передбачають, зокрема, надання постачальником при поставці копії висновку санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару та поставку продукції не раніше 14 днів та не пізніше 90 днів від дати виготовлення, до державного резерву закладено (ДО "Комбінат "Світанок", ДО "Комбінат "Прогрес", ДО "Комбінат "Салют") консерви м'ясні "М'ясо тушковане. Яловичина" вищого сорту у металевих банках (масою 525 г) в обсязі 1 200 000 банок загальною вартістю 61 980,0 тис. грн, якість яких ТОВ "Дніпрозбут" при поставці продукції документально не підтверджено (висновком санітарно-епідеміологічної експертизи на консерви м'ясні та сировину, з якої їх виготовлено, а також ветеринарними документами).

Так, при поставці консервів м'ясних у порушення вимог Закону України "Про державний матеріальний резерв" (частина перша статті 9) належно не підтверджено якість упаковки (споживча тара "Банки металеві для консервування") щодо 599 672 банок, вартість яких 30 973,06 тис. грн, а саме:

ТОВ "Дніпрозбут" при поставці консервів м'ясних, вироблених 03.05.2017, 22.05.2017, 08.06.2017 та 19.06.2017 (загалом 170 186 банок вартістю 8 790,1 тис. грн, виробники ТОВ "Ріал Естейт Сервіс" та ТОВ "Фабрика Здорово"), згідно з договорами від 14.03.2017 № юр-2/48п-2017, № юр-2/49п-2017, № юр-2/51п-2017, № юр-2/52п-2017 до відповідних партій продукції надано копії виданого виробнику тари ТОВ "Арда Метал Пекеджинг Україна" висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару (щодо банок металевих для консервування) від 20.06.2017 № 602-123-20-1/19997, тобто виробництво консервів здійснювалося до затвердження результатів санітарно-епідеміологічної експертизи споживчої тари. Отже, з урахуванням положень пунктів 55 і 74 частини першої статті 1 та пункту б частини другої статті 22 Закону № 771 якість використаної упаковки (споживчої тари) м'ясних консервів, поставлених до державного резерву, не можна вважати підтвердженою;

ТОВ "Дніпрозбут" при поставці консервів м'ясних, вироблених 18.04.2017, 19.04.2017, 20.04.2017, 21.04.2017, 22.04.2017, 24.04.2017, 25.04.2017, 26.04.2017, 12.06.2017, 13.06.2017, 14.06.2017 та 15.06.2017 (загалом 429 486 банок вартістю 22 182,92 тис. грн, виробник ТОВ "Адамант 2000"), згідно з договорами від 14.03.2017 № юр-2/49п-2017, № юр-2/51п-2017, № юр-2/52п-2017, № юр-2/53п-2017 до відповідних партій продукції надано копії виданого виробнику тари ТОВ "Фавор" висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару (щодо банок металевих для консервування) від 19.06.2017 № 602-123-20-1/19266, тобто виробництво консервів здійснювалося до затвердження результатів санітарно-епідеміологічної експертизи споживчої тари. Отже, з

урахуванням положень пунктів 55 і 74 частини першої статті 1 та пункту 6 частини другої статті 22 Закону № 771 **якість використаної упаковки (споживчої тари) м'ясних консервів, поставлених до державного резерву, не можна вважати підтвердженою.**

При цьому **фактичне закладення 191 528 банок консервів м'ясних загальною вартістю 9 892,0 тис. грн відбулося всупереч умовам договорів від 14.03.2017 № юр-2/49п-2017, № юр-2/50п-2017 та № юр-2/51п-2017, які передбачають поставку та закладення до державного резерву матеріальних цінностей не пізніше 90 днів з дати їх виготовлення.**

При закладенні до державного резерву консервів м'ясних за зазначеними договорами також не дотримано вимоги Інструкції № 1042 щодо оформлення документів на закладення матеріальних цінностей до державного резерву.

Згідно з Інструкцією № 1042 оформлення операцій закладення матеріальних цінностей повинно здійснюватися на підставі, зокрема, таких документів, що засвідчують якість матеріальних цінностей (підпункт 1.2.6): оригінал або завірена в установленому порядку копія паспорта (сертифіката) якості виробника, декларація виробника, сертифікат відповідності, висновок санітарно-епідеміологічної експертизи, ветеринарне свідоцтво.

З цього переліку постачальником ТОВ "Дніпрозбут" не надано таких обов'язкових для підтвердження якості документів: висновки санітарно-епідеміологічної експертизи на продукцію, ветеринарні свідоцтва, за окремими партіями продукції – висновки санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару.

Отже, посадовими особами Держрезерву та державних організацій "Комбінат "Світанок", "Комбінат "Прогрес", "Комбінат "Салют" (взяли на зберігання консерви м'ясні), які підписували відповідні документи, **інтересам держави завдано шкоди через закладення до державного резерву 1 200 000 банок консервів м'ясних загальною вартістю 61 980,0 тис. грн, якість яких належно не підтверджено через відсутність висновків санітарно-епідеміологічної експертизи на продукцію, ветеринарних свідоцтв, а за окремими партіями продукції – висновків санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару. Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для юридичної особи, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом інтересам держави.**

Крім того, недоліки, допущені при організації закупівель зазначених вище консервів м'ясних для закладення до державного резерву, призвели до **неекономного використання 648,0 тис. грн бюджетних коштів** (розрахунок аудиторів наведено в додатку 3).

Дії посадових осіб Держрезерву щодо перенесення додатковими угодами термінів постачання консервів м'ясних та незастосування до постачальника (ТОВ "Дніпрозбут") передбаченої частиною третьою статті 14 Закону № 51 неустойки за прострочення поставки також **призвели до втрати можливих**

надходжень 30 173,4 тис. грн до державного бюджету (розрахунок аудиторів наведено в додатку 5).

6. У 2017 році Держрезервом у порушення вимог Закону України "Про державний матеріальний резерв" (частина перша статті 9), яким передбачено, що матеріальні цінності, які поставляються до державного резерву, за встановленими вимогами щодо забезпечення безпеки життя, здоров'я споживачів і охорони довкілля повинні мати сертифікат відповідності зазначеним вимогам на весь строк зберігання, закладено до державного резерву(ДО "Комбінат "Рекорд") паливо дизельне марки ДП-Арк-Євро5-ВО в обсязі 3 191,6 тонни на суму 81 387,1 тис. грн (договір від 31.01.2017 № юр-2/42п-2017, постачальник ТОВ "Торговий дім "СОКАР Україна"), якість якого при поставці належно не підтверджено відповідними документами, а саме:

- **сертифікат відповідності** (серія ДІ № UA 1.035.0036207-16), наданий постачальником відповідно до вимог абзацу другого пункту 2.4 договору, **не містить відомостей про 2 показники** (№ 16 "Об'ємна частка метилових/етилових естерів жирних кислот для палива ВО – 0%" та № 19 "Вміст марганцю, не більше 2,0 мг/дм³");

- **паспорт якості від 10.02.2017 № 45**, виданий виробником (ПАТ "Укртатнафта"), що наданий постачальником відповідно до вимог абзацу четвертого пункту 2.4 договору, **не містить відомостей щодо показника № 19** "Вміст марганцю, не більше 2,0 мг/дм³";

- **декларацію про відповідність**, яка має бути оформлена згідно з ДСТУ ISO/IEC 17050-1:2006, постачальником відповідно до вимог абзацу третього пункту 2.4 договору **не надано**, натомість надано декларацію про відповідність від 07.10.2016, підписану посадовою особою ПАТ "Укртатнафта" (виробник дизельного палива). При цьому подана декларація не містить відомостей про сертифікат відповідності, як це передбачено ДСТУ ISO/IEC 17050-1:2006.

Зазначене вище дизельне паливо марки ДП-Арк-Євро5-ВО з 10.02.2018 зберігається в державному резерві без документів про якість, а саме сертифіката відповідності та паспорта якості, які втратили чинність через завершення нормативного строку зберігання (згідно з ДСТУ 7688:2015 – 1 рік), що також, як із попередньою продукцією, зумовлює високі ризики втрати бюджетних коштів у разі реалізації такого палива.

Отже, посадовими особами Держрезерву та ДО "Комбінат "Рекорд" (взято на зберігання дизельне паливо), які підписували відповідні документи, завдано тяжкої шкоди інтересам держави через закладення до державного резерву 3 191,6 тонни палива дизельного марки ДП-Арк-Євро5-ВО вартістю 81 387,1 тис. грн, якість якого при поставці належно не підтверджено відповідними документами. При цьому з 10.02.2018 паливо зберігається без документів про якість, які втратили чинність через завершення нормативного строку зберігання. Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для юридичної особи, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом інтересам держави.

Подібне порушення виявлено під час аудиту за двома іншими договорами (від 31.01.2017 № юр-2/45пром-2017 та № юр-2/46пром-2017, постачальник ТОВ "ВОГ АЕРО ДЖЕТ"). У 2017 році Держрезервом у порушення вимог Закону України "Про державний матеріальний резерв" (частина перша статті 9), яким передбачено, що матеріальні цінності, які поставляються до державного резерву, за встановленими вимогами щодо забезпечення безпеки життя, здоров'я споживачів і охорони довкілля повинні мати сертифікат відповідності зазначеним вимогам на весь строк зберігання, до державного резерву закладено (ДО "Комбінат "Рекорд") паливо дизельне марки "ДТ-3-К5, клас 2" в обсязі 6 386,9 тонни на суму 158 713,5 тис. грн, якість якого при поставці також належно не підтверджено документами, а саме:

- сертифікат відповідності (серія ДІ № UA 1.145.0000550-17), наданий постачальником відповідно до вимог договорів, не містить відомостей щодо 2 показників (№ 16 "Об'ємна частка метилових/ етилових естерів жирних кислот для палива ВО – 0%" та № 19 "Вміст марганцю, не більше 2,0 мг/дм³);

- паспорти якості від 12.05.2017 № 542, від 23.05.2017 № 602 та від 08.06.2017 № 688, видані виробником (ВАТ "Мозирський нафтопереробний завод", Республіка Білорусь") та надані постачальником відповідно до вимог договорів, не містять посилань на ДСТУ 7688:2015, якому згідно умов договору має відповідати паливо дизельне, відомостей про показник № 19 "Вміст марганцю, не більше 2,0 мг/дм³", а також відомостей про дату відбирання проб та проведення випробувань продукції;

- декларацію про відповідність, яка відповідно до вимог договорів має бути оформлена згідно з ДСТУ ISO/IEC 17050-1:2006, постачальником не надано, натомість надано декларацію про відповідність від 20.01.2017, підписану посадовою особою ТОВ "СОКАР Енерджи Україна" (посередник при поставці дизельного палива). При цьому декларація не містить відомостей про відповідність палива дизельного марки "ДТ-3-К5, клас 2" національним стандартам, зокрема ДСТУ 7688:2015.

Зазначене вище дизельне паливо марки "ДТ-3-К5, клас 2" закладено на ДО "Комбінат "Рекорд" у два резервуари, зокрема:

резервуар № 177 – паливо з датою виготовлення партії від 12.05.2017 (470 тонн вартістю 11 679,5 тис. грн) та від 23.05.2017 (2 686,4 тонни вартістю 66 757,5 тис. грн);

резервуар № 175 – паливо з датою виготовлення партії від 08.06.2017 (459,4 тонни вартістю 11 416,2 тис. грн) та частину партії з датою виготовлення від 23.05.2017 (2 778,9 тонни вартістю 69 055,7 тис. гривень), тобто до кожного резервуара закладено паливо з різною датою виготовлення і, відповідно, різним строком зберігання.

Зазначене вище дизельне паливо марки "ДТ-3-К5, клас 2" обсягом 6 386,9 тонни загальною вартістю 158 713,5 тис. грн зберігається в державному резерві без документів про якість, а саме сертифіката відповідності та паспорта якості, які у II кварталі 2018 року втратили чинність через завершення

нормативного строку зберігання (згідно з ДСТУ 7688:2015 – 1 рік). Відсутність документів щодо якості цього палива зумовлює високі ризики втрати бюджетних коштів у разі реалізації.

Отже, посадовими особами Держрезерву та ДО "Комбінат "Рекорд" (прийняла на зберігання дизельне паливо), які підписували відповідні документи, завдано тяжкої шкоди інтересам держави через закладення до державного резерву 6 386,9 тонни палива дизельного марки "ДТ-З-К5, клас 2" вартістю 158 713,5 тис. грн, якість якого належно не підтверджено. Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для юридичної особи, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом інтересам держави.

Недоліки, допущені при організації закупівлі палива дизельного для закладення до державного резерву, **призвели до неекономного використання 10 482,7 тис. грн бюджетних коштів** (розрахунок аудиторів наведено в додатку 3).

Дії посадових осіб Держрезерву щодо перенесення додатковими угодами термінів постачання палива дизельного та незастосування до постачальника (ТОВ "Вог Аеро Джет") передбаченої частиною третьою статті 14 Закону № 51 неустойки за прострочення поставки також призвели до втрати можливих надходжень 80 673,1 тис. грн до державного бюджету (розрахунок аудиторів наведено в додатку 5).

Крім того, під час виконання договору від 31.01.2017 № юр-2/42п-2017, укладеного із ТОВ "Торговий дім "СОКАР Україна" щодо постачання палива дизельного, **Держрезервом не забезпечено двостороннього виконання пункту 3.2 розділу III "Порядок здійснення оплати" цього договору**, згідно з яким постачальник повинен письмово звернутися до Держрезерву з пропозицією щодо конкретизації обсягів та термінів поставки палива, а Держрезерв залежно від обсягів реального фінансування надіслати постачальнику і державним організаціям повідомлення з конкретизацією обсягу поставки.

У результаті за відсутності відкритих Мінекономрозвитку як головним розпорядником бюджетних коштів асигнувань, а також встановленого зазначеним договором повідомлення Держрезерву постачальнику, ТОВ "Торговий дім "СОКАР Україна" поставлено, а ДО "Комбінат "Рекорд" за участі УкрНДІ "Ресурс" прийнято та закладено (приймальний акт № 1 від 24.02.2017) до державного матеріального резерву паливо дизельне в обсязі 3 191,6 тонни вартістю 81 387,1 тис. гривень.

Як наслідок, **розрахунок із ТОВ "Торговий дім "СОКАР Україна" здійснено у серпні 2017 року після відкриття асигнувань головним розпорядником бюджетних коштів (12.07.2017). За позовом постачальника, спричиненого несвоєчасною оплатою за поставку дизельного палива марки ДП-Арк-Євро5-ВО до ДО "Комбінат "Рекорд", Господарським судом м. Києва ухвалено рішення про стягнення з Держрезерву штрафних санкцій у сумі 11 528,4 тис. грн (апеляційне оскарження цього рішення**

триває). У разі ухвалення остаточного рішення щодо стягнення цих коштів, вказані вище дії посадових осіб Держрезерву та ДО "Комбінат "Рекорд" можуть призвести до неекономного та нерезультативного витрачання бюджетних коштів у сумі 11 528,4 тис. гривень.

3. СТАН ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНИМ АГЕНТСТВОМ РЕЗЕРВУ УКРАЇНИ ФУНКЦІЙ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ МАЙНОМ

Аудитом встановлено, що у 2017–2018 роках до сфери управління Держрезерву належало **38** підприємств та організацій (додаток б), у тому числі **14** бюджетних установ та **24** державні підприємства, з яких:

11 – з різних причин тривалий час не провадять діяльність, або **45,8 відс.;**

1 – розташоване на тимчасово окупованій території АР Крим (**4,2 відс.;**)

1 – розташоване в зоні проведення ООС (**4,2 відс.;**)

11 – провадили діяльність у 2017–2018 роках (щодо одного – у 2015 році порушено справу про банкрутство), або **45,8 відсотка.**

Під час аудиту встановлено низку недоліків та порушень, допущених бюджетними установами та державними підприємствами впродовж 2017–2018 років, а саме:

1) ДО "Комбінат "Прогрес" не забезпечено дотримання вимог частини першої статей 3 та 4 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень", а саме щодо реєстрації речових прав на земельні ділянки (м. Київ, бульв. В. Гавела, 24, площею 0,25 га, 0,43 га та 0,14 га), дозвіл на розроблення проекту землеустрою яких надано рішенням Київської міської ради від 18.09.2014 № 178/178. Вказане є свідченням неефективного управління Держрезервом об'єктами державної власності, спричиненого тривалою відсутністю дієвого контролю за забезпеченням збереження земельних ділянок.

2) ДП "Новотроїцький елеватор":

➤ аудит засвідчив **наявність нестач** матеріальних цінностей державного матеріального резерву, виявлених попередніми аудитами, зокрема пшениці, жита, проса. За результатами зачистки пшениці та проса у 2017 році виявлено невинуватну нестачу вагою 32,264 тонни, **заходи щодо відшкодування якої (загальна балансова вартість вказаних матеріальних цінностей становить 563,7 тис. грн) не здійснювалися;**

➤ **усупереч вимогам пункту 1 статті 10 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"** та абзацу другого пункту 7 розділу І Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 (зареєстрований у Мін'юсті 30.10.2014 за № 1365/26142), у 2017 році–І півріччі 2018 року інвентаризація та облік майна не проводилися.

Разом з тим аудитом встановлено, що **облікові дані щодо основних засобів у розрізі об'єктів та активів (балансова вартість активів на 01.07.2018 становить 25 343 тис. грн) та переліки фактично наявного майна на звітні**

дати 2017–2018 років у підприємства відсутні. Звірки фактичної наявності майна з даними бухгалтерського обліку не здійснюються.

Перелік майна, що вибувало, та причини вибуття встановити неможливо, зокрема через невизначеність матеріально відповідальних осіб у підрозділах підприємства, а також відсутність охорони об'єктів нерухомості.

Необхідно зазначити, що при розпочатому провадженні у справі про банкрутство не забезпечено, у т. ч. арбітражним керуючим, вжиття заходів для визначення справедливої вартості майна підприємства;

➤ упродовж 68 місяців (5 років і 8 місяців) підприємством накопичувалася заборгованість із заробітної плати, обсяг якої протягом 2017–2018 років зріс на 287,5 тис. гривень.

До того ж у підприємства немає або втратили чинність документи (дозволи), необхідні для провадження основної виробничої діяльності, у т. ч. щодо забезпечення зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву (дозволи на виконання робіт підвищеної небезпеки, сертифікати за місцем розташування кожного зерносховища, свідоцтво про атестацію виробничо-технологічної лабораторії).

Отже, Держрезервом під час виконання повноважень органу управління ДП "Новотроїцький елеватор" тривалий час не забезпечено належного виконання вимог Закону України "Про управління об'єктами державної власності", яким встановлено (пункт 7 частини 1 статті 6), що уповноважені органи управління відповідно до покладених на них завдань проводять моніторинг фінансової діяльності, зокрема виконання показників фінансових планів підприємств, які належать до сфери їх управління, та вживають заходів до поліпшення їх роботи;

3) ДП "Хлібна база № 76":

➤ не забезпечено дотримання вимог частини першої статей 3 та 4 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень", а саме щодо реєстрації речових прав на безоплатно передане згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 № 744-р та наказом Держрезерву від 08.08.2011 № 142 нерухоме майно ДП "Вознесенський КХП" (будівлі), а також на відповідні земельні ділянки (загальна вартість 1 623,8 тис. грн), крім ділянки в с. Мартинівка. Вказане є свідченням неефективного управління Держрезервом об'єктами державної власності загальною вартістю 1 623,8 тис. грн, спричиненого тривалою відсутністю дієвого контролю за забезпеченням збереження таких об'єктів.

Довідково. За поясненнями ДП "Хлібна база № 76", виготовлення технічної документації на нерухоме майно, розташоване на Привокзальній площі, 1 (Нижня база), у м. Вознесенськ, згідно з пропозицією КП "Вознесенське МБП" потребує від 200,0 тис. грн (залежно від площі земельної ділянки та складності виконання робіт). У підприємства на сьогодні немає таких коштів.

Крім цього, оскільки з актами приймання-передачі нерухомого майна від ДП "Вознесенський КХП", підписаними головою та всіма членами комісії і затвердженими головою Держрезерву 12.08.2011, ДП "Хлібна база № 76" не отримано документів, що підтверджують право власності на вказане нерухоме майно (про що зазначено в п. 10 постанови Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 року № 1482 "Про передачу об'єктів права державної та

комунальної власності"), підприємство має труднощі при оформленні права власності на ці об'єкти нерухомості;

➤ **усупереч вимогам статті 4 та частини п'ятої статті 9 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", а також пункту 10 Положення № 290, підпункту 3.5 Положення № 88, пункту 19.17 наказу ДП "Хлібна база № 76" від 17.12.2014 № 79-1р², в бухгалтерському обліку занижено дохід від надання послуг із відповідального зберігання зерна державного матеріального резерву на загальну суму 5 419,4 тис. грн (2017 рік – 1 873,8 тис. грн, I півріччя 2018 року – 3 545,6 тис. грн) та не відображено заборгованості Держрезерву за ці послуги, тобто ДП "Хлібна база № 76" допущено порушення вимог законодавства у сфері бухгалтерського обліку на загальну суму 5 419,4 тис. гривень. Зазначене зумовлено безвідповідальним ставленням до виконання посадових обов'язків керівника та головного бухгалтера державного підприємства.**

При цьому ДП "Хлібна база № 76" листом від 19.02.2019 № 91/7 повідомлено про усунення порушення.

4) ДО "Комбінат "Рекорд":

➤ **під час аудиту Держрезервом вжито заходів щодо усунення невідповідностей Статуту ДО "Комбінат "Рекорд" законодавству. Зокрема, положення Статуту про преміювання заступників керівника комбінату Держрезервом приведено у відповідність із вимогами абзацу п'ятого пункту 4 постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 (зі змінами) (чинний з 21.08.2015) лише через 3 роки (наказ Держрезерву від 29.10.2018 № 259), пункту 4 наказу Мінекономрозвитку від 03.01.2012 № 4 (чинний з 01.03.2016) – через 2 роки і 8 місяців.**

Вказане є свідченням неефективного управління Держрезервом об'єктом державної власності, спричиненого неналежною реалізацією вимог пункту 24 статті 6 Закону України від 21.09.2006 № 185-V "Про управління об'єктами державної власності", яким встановлено, що уповноважені органи управління відповідно до покладених на них завдань забезпечують приведення у відповідність із законодавством установчих документів та внутрішніх положень державних підприємств, господарських структур;

➤ **у 2017 році та I півріччі 2018 року всупереч вимогам Бюджетного кодексу України (абзаци п'ятнадцятий та сімнадцятий частини 4 статті 13) використано власних надходжень підгрупи 2 першої групи в обсязі 383,2 тис. грн на заходи, не спрямовані на організацію додаткової (господарської) діяльності, тобто допущено використання бюджетних коштів з недотриманням вимог законодавства.**

Так, згідно з Бюджетним кодексом України (абзаци п'ятнадцятий та сімнадцятий частини 4 статті 13) власні надходження бюджетних установ підгрупи 2 першої групи використовуються (з урахуванням частини 9 статті 51

² Наказ ДП "Хлібна база № 76" від 17.12.2014 № 79-1р "Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства з 01.01.2015".

цього Кодексу³) на організацію додаткової (господарської) діяльності бюджетних установ.

Аудитом у ДО "Комбінат "Рекорд" встановлено, що розрахунками витрат до кошторисної вартості приймання та відвантаження нафтопродуктів залізницею (плата за ці послуги відноситься до власних надходжень бюджетних установ підгрупи 2 першої групи) передбачались, зокрема, витрати на виплату основної заробітної плати працівникам, зайнятим у наданні таких послуг.

Беручи до уваги вказані розрахунки, а також загальні обсяги наданих послуг з приймання та відвантаження нафтопродуктів⁴, у 2017 році надходження на виплату основної заробітної плати становили 134,9 тис. грн, додаткової (премії) – 25,5 тис. грн (загалом 160,4 тис. грн), у I півріччі 2018 року – відповідно 39,3 тис. грн та 5,6 тис. грн (загалом 44,9 тис. гривень). Проте фактично працівникам комбінату за рахунок цих коштів основна заробітна плата не нараховувалася та не виплачувалася.

Працівникам комбінату за рахунок зазначених вище надходжень до спеціального фонду виплачено премій та матеріальних заохочень у 2017 році на загальну суму 244,1 тис. грн (наприклад, до Дня рятівника премійовано за сумлінне виконання обов'язків 5-х працівників пожежної охорони), у I півріччі 2018 року – 139,1 тис. грн (наприклад, оплачено перші 5 днів перебування на лікарняному 6-ти працівникам). Отже, ці кошти не спрямовувались на організацію додаткової (господарської) діяльності;

➤ **під час аудиту не підтверджено дотримання вимог Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, при складанні проектів кошторисів на 2017 рік, зокрема через ненадання розрахунків на загальну суму 1 100,0 тис. грн, передбачених абзацом першим пункту 17 (щодо прогнозних показників надходжень до спеціального фонду державного бюджету) та пунктом 22 (щодо потреби у здійсненні видатків за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету).** Вказане свідчить, що ДО "Комбінат "Рекорд" під час виконання кошторису на 2017 рік за спеціальним фондом не було зорієнтовано на досягнення запланованих результатів (не сформовано плани фінансового забезпечення діяльності

³ Частиною 9 статті 51 Бюджетного кодексу України встановлено: "якщо обсяги власних надходжень бюджетних установ перевищують відповідні витрати, затверджені законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), розпорядник бюджетних коштів передбачає спрямування таких надпланових обсягів у першу чергу на погашення заборгованості з оплати праці, нарахувань на заробітну плату, стипендій, комунальних послуг та енергоносіїв.

Якщо такої заборгованості немає, розпорядник бюджетних коштів спрямовує 50 відсотків коштів на заходи, що здійснюються за рахунок відповідних надходжень, і 50 відсотків коштів – на заходи, необхідні для виконання основних функцій, але не забезпечені коштами загального фонду бюджету за відповідною бюджетною програмою".

У такому разі розпорядник бюджетних коштів здійснює перерозподіл обсягів узятих бюджетних зобов'язань за загальним фондом бюджету для проведення видатків за цими зобов'язаннями із спеціального фонду бюджету.

⁴ У 2017 році надходження від надання цих видів послуг становили 833,9 тис. грн, у I півріччі 2018 року – 220,6 тис. гривень.

та результативні показники), тобто використано 1 096,5 тис. грн бюджетних коштів (касові видатки) нерезультативно. Разом з тим затвердження у кошторисах показників, не підтверджених розрахунками та економічними обґрунтуваннями, відповідно до пункту 16 частини 1 статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.

Таким чином, вказане є свідченням неефективного управління Держрезервом об'єктом державної власності, спричиненого неналежною реалізацією вимог Закону України "Про управління об'єктами державної власності".

4. ОЦІНКА СТАНУ РЕАГУВАННЯ МІНІСТЕРСТВОМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВНИМ АГЕНТСТВОМ РЕЗЕРВУ УКРАЇНИ НА ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ

Рішенням Рахункової палати від 10.10.2017 № 21-1 затверджено Звіт про результати аудиту управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву, яким охоплено 2015–2016 роки⁵ (далі – Звіт).

Прем'єр-міністром України зобов'язано⁶ Мінекономрозвитку, Мінфін, Мін'юст та Держрезерв розглянути рішення Рахункової палати щодо результатів аудиту ефективності управління матеріальними цінностями державного резерву і з урахуванням раніше наданих Урядом доручень вжити вичерпних заходів для усунення недоліків та удосконалення системи правового, організаційного і фінансового забезпечення, спрямованого на поліпшення ефективності управління державним матеріальним резервом.

Аналіз заходів реагування на рішення Рахункової палати, прийняте за підсумками попереднього заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), засвідчує часткову реалізацію рекомендацій.

Так, із 16 рекомендацій Рахункової палати виконано лише 2 (13 відс.), а саме Мінекономрозвитку видано накази від 23.05.2018 № 716 "Про затвердження форм звітності Державного агентства резерву України про наявність та рух запасів матеріальних цінностей державного резерву" (зареєстрований у Мін'юсті 11.06.2018 за № 712/32164), від 28.12.2018 № 2003 "Про затвердження Порядку розробки номенклатури матеріальних цінностей державного резерву і норм їх накопичення, у тому числі незнижуваного запасу" (зареєстрований у Мін'юсті 22.01.2019 за № 76//32047).

Частково виконано Держрезервом захід щодо утилізації прострочених запасів державного резерву. Разом з тим невирішеним залишається питання утилізації дезінфекційних та антисептичних засобів.

На стадії виконання знаходяться 4 рекомендації Рахункової палати, зокрема, щодо:

⁵ Рішення Рахункової палати та Звіт мають гриф обмеженого доступу.

⁶ Доручення Прем'єр-міністра України має гриф обмеженого доступу.

➤ **приведення у відповідність із вимогами Закону України від 17.03.2011 № 3166-VI "Про центральні органи виконавчої влади" 10 інструкцій**, які регулюють порядок і умови поставки, закладення, зберігання і відпуску матеріальних цінностей державного матеріального резерву, **а також розробки і затвердження інструкцій про порядок і умови поставки, закладення, зберігання і відпуску за 16 позиціями матеріальних цінностей** державного матеріального резерву.

Станом на 01.01.2019 здійснюються узгодження проектів інструкцій, розроблених УкрНДІ "Ресурс";

➤ **подальшого використання 3 комплексів рентгенівської діагностики**, термін зберігання яких у державному резерві закінчився у грудні 2012 року.

Підготовлено проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про відпуск матеріальних цінностей з державного резерву", який передбачає відпуск з державного резерву (у порядку розбронювання) Міністерству охорони здоров'я України матеріальних цінностей на безоплатній основі, у тому числі 3 комплектів рентгенівської діагностики;

➤ **приведення у відповідність із вимогами Закону України від 17.03.2011 № 3166-VI "Про центральні органи виконавчої влади" наказу Держкомрезерву від 17.10.2003 № 237 "Про затвердження Порядку надання платних послуг організаціями, що входять до єдиної системи державного резерву"**, зареєстрованого в Мін'юсті 14.11.2003 за № 1051/8372.

Розроблено проект наказу Мінекономрозвитку "Про затвердження Порядку надання платних послуг організаціями, що входять до єдиної системи державного резерву", який узгоджується із зацікавленими відомствами.

Не приведено у відповідність із вимогами Закону України від 17.03.2011 № 3166-VI "Про центральні органи виконавчої влади":

➤ **наказ Держкомрезерву від 08.09.2009 № 239 "Про затвердження Інструкції про порядок проведення контролю за станом роботи з матеріальними цінностями державного резерву"**, зареєстрований у Мін'юсті 21.01.2010 за № 65/1736;

➤ **спільний наказ Держкомрезерву та Державної митної служби України від 05.08.2005 № 202/727 "Про затвердження порядку передачі Державному комітету України з державного матеріального резерву товару, оберненого на користь держави від органів Державної митної служби України"**, зареєстрований у Мін'юсті 05.08.2005 за № 865/11139.

Невиконаними залишилися рекомендації Рахункової палати щодо:

➤ **своєчасного затвердження річних планів роботи Держрезерву, а також формування планів освіження матеріальних цінностей державного матеріального резерву.**

План роботи Держрезерву на 2018 рік затверджено Мінекономрозвитку лише 27.04.2018.

Розпорядження Кабінету Міністрів України щодо проведення в 2018 році освіження матеріальних цінностей державного резерву (має гриф обмеженого доступу) прийнято 10.05.2018 та надійшло до Держрезерву 27 червня 2018 року;

➤ **узгодження норм законів України "Про центральні органи виконавчої влади" та "Про державний матеріальний резерв"** (частина п'ята статті 4) у частині повноважень, віднесених до компетенції центральних органів виконавчої влади.

Актуальними та невиконаними залишаються рекомендації Рахункової палати щодо:

підготовки та затвердження Концепції реформування державного матеріального резерву;

прийняття нової редакції Закону України "Про державний матеріальний резерв", яка враховуватиме Концепцію реформування державного матеріального резерву;

узгодження норм Бюджетного кодексу України (пункти 10 і 11 частини четвертої статті 30) і Закону № 51 (абзац перший пункту 4 статті 12) у частині напрямів використання коштів від реалізації матеріальних цінностей державного резерву;

затвердження структури системи державного резерву, яка б враховувала реальні можливості та потреби сьогодення, а також порядку управління державним резервом, необхідність визначення яких встановлена частиною другою статті 4 Закону № 51;

визначення порядку розміщення і будівництва на території України підприємств, установ і організацій та інших об'єктів системи державного резерву, як це передбачено частиною першою статті 11 Закону № 51.

Варто зазначити, що Планом заходів щодо усунення недоліків, виявлених Рахунковою палатою за результатами аудиту управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву в 2015–2016 роках, передбачено виконання заходів у місячний строк після прийняття Верховною Радою України нової редакції Закону України "Про державний матеріальний резерв".

Таким чином, **Кабінет Міністрів України, Мінекономрозвитку та Держрезерв вживали окремих заходів, у тому числі щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву, які було спрямовано на реалізацію рекомендацій Рахункової палати. Проте через недостатність вжитих заходів з додаткового контролю, реалізацію і нині актуальних рекомендацій не завершено.**

ВИСНОВКИ

1. Аудитом встановлено, що кошти у сумі 1 740 802,8 тис. грн, виділені у 2017–2018 роках на управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву, використано неефективно внаслідок несвоєчасного, неповного та непродуктивного ухвалення управлінських рішень як Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, так і Державним агентством резерву України. Виявлено низку порушень і недоліків, які негативно вплинули на процес управління матеріальними цінностями державного матеріального

резерву, та недоотримання надходжень до державного бюджету через незастосування санкцій (неустойки) до постачальників продукції. Зокрема, встановлено факти використання бюджетних коштів із порушенням (недотриманням) вимог законодавства – 321 123,1 тис. грн, неефективного управління бюджетним ресурсом – 62 120,4 тис. грн, неекономного використання бюджетних коштів – 13 676,5 тис. грн, завдання збитків державному бюджету та нерезультативних витрат – 4 826,0 тис. грн, порушення вимог законодавства у сфері бухгалтерського обліку – 5 419,4 тис. гривень. За розрахунками Рахункової палати, обсяг можливих недонадходжень до державного бюджету – 245 610,0 тис. гривень.

2. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України як головний розпорядник бюджетних коштів та Державне агентство резерву України як відповідальний виконавець бюджетних програм не забезпечили належного виконання покладених повноважень щодо реалізації у 2017–2018 роках бюджетних програм "Керівництво та управління у сфері державного резерву" (КПКВК 1203010), "Обслуговування державного матеріального резерву" (КПКВК 1203020), "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040).

Відсутність координації дій між керівниками Мінекономрозвитку та Держрезерву є головною причиною неефективного управління матеріальними цінностями та витрачання виділених на зазначені цілі бюджетних коштів.

Посадовими особами Держрезерву, державних підприємств та організацій допущено низку недоліків, а також порушення, які можуть мати ознаки кримінальних правопорушень.

3. Держрезервом незаконно отримано безоплатних послуг на суму 1 230,4 тис. грн від Державної організації "Комбінат "Прогрес", яка належить до сфери його управління та утримується за кошти державного бюджету, а саме:

- усупереч забороні, встановленій Законом України "Про запобігання корупції" (стаття 54), **Держрезерв одержав від юридичної особи (ДО "Комбінат "Прогрес") неправомірну вигоду у формі безоплатних послуг на загальну суму 1 096,7 тис. грн (у 2017 році – 682,9 тис. грн, у 2018 році – 413,8 тис. грн) з охорони будівлі, в якій розташовано апарат Держрезерву, що свідчить про ознаки спричинення тяжких наслідків державним інтересам та завдання матеріальної шкоди ДО "Комбінат "Прогрес". Встановлені факти мають ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для юридичної особи, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом інтересам держави;**

- усупереч забороні, встановленій Законом України "Про запобігання корупції" (стаття 54), **Держрезерв одержав від юридичної особи (ДО "Комбінат "Прогрес") неправомірну вигоду у формі безоплатних послуг, а саме послуг службового автомобіля марки Toyota Camry (реєстраційний № АА 4460 ІЕ) та водія, у 62 випадках (у 2017 році – 27, у 2018 році – 35), за розрахунками аудиторів, на суму 133,7 тис. грн, що свідчить про ознаки спричинення істотної шкоди державним інтересам та завдання матеріальної**

шкоди ДО "Комбінат "Прогрес". Встановлені факти мають ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для фізичної особи, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом інтересам держави.

4. Через неналежне виконання посадовими особами Держрезерву обов'язків у 2017–2018 роках **було прийнято неякісно надані послуги із зберігання зерна** (якість якого погіршилася або яке зіпсувалося) та сплачено за них **4 143,4 тис. грн** (ДП "Хлібна база № 76" – 3 440,8 тис. грн, ДП "Новотроїцький елеватор" – 702,6 тис. гривень). Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині службової недбалості, що спричинило тяжкі наслідки інтересам держави.

5. У порушення вимог Закону України "Про державний матеріальний резерв" (частина перша статті 9) та Інструкції про оформлення операцій з матеріальними цінностями державного матеріального резерву (підпункт 1.2.6), затвердженої наказом Мінекономрозвитку від 24.09.2012 № 1042, зареєстрованим у Мін'юсті 16.11.2012 за № 1925/22237, до державного резерву закладалися матеріальні цінності та оплачувалася їх вартість без належного підтвердження якості. **Як наслідок, посадовими особами Держрезерву, які підписували відповідні документи, завдано тяжких наслідків інтересам держави на загальну суму 318 413,0 тис. гривень.**

5.1. Усупереч вимогам законодавства та умовам договорів **якість закладеного до державного резерву у 2017 році 9 578,5 тонни палива дизельного вартістю 240 100,6 тис. грн належно не підтверджено** сертифікатами відповідності та паспортами якості (не містили окремих показників), а також деклараціями про відповідність (підписані посадовими особами виробників, а не оформлені згідно із ДСТУ ISO/IEC 17050-1:2006 постачальниками).

Зазначене дизельне паливо зберігається в державному резерві без документів про якість, а саме сертифіката відповідності та паспорта якості, які втратили чинність через завершення строку його зберігання (згідно із ДСТУ 7688:2015 – 1 рік), а саме: ДП-Арк-Євро5-ВО – з 10.02.2018, "ДТ-3-К5, клас 2" – у II кварталі 2018 року.

Водночас 6 386,9 тонни дизельного палива марки "ДТ-3-К5, клас 2" розміщено в двох резервуарах, при цьому до кожного закладено паливо з різною датою виготовлення і відповідно з різним строком зберігання.

Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки інтересам держави.

Крім того, унаслідок незабезпечення Держрезервом двостороннього виконання договору від 31.01.2017 № юр-2/42п-2017 (пункт 3.2 розділу III "Порядок здійснення оплати"), укладеного з ТОВ "Торговий Дім "СОКАР Україна" щодо поставки палива дизельного, несвоєчасно проведено розрахунки за поставлену продукцію. Як наслідок, Господарським судом м. Києва за позовом постачальника ухвалено рішення про стягнення з Держрезерву 11 528,4 тис. грн штрафних

санкцій (апеляційне оскарження цього рішення триває), що може призвести до неекономного та нерезультативного витрачання цих коштів у разі ухвалення рішення про стягнення цієї суми.

У цілому **через залучення посередників до поставок при закладці палива дизельного неекономно використано 10 482,7 тис. грн з державного бюджету.**

При цьому у зв'язку з перенесенням термінів постачання **без застосування до постачальників санкцій** (неустойки), передбачених Законом України "Про державний матеріальний резерв" (частина третя статті 14) та умовами договорів, **втрачено можливість надходження до державного бюджету коштів на загальну суму 80 673,1 тис. гривень.** Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки інтересам держави.

5.2. Усупереч вимогам законодавства та умовам договорів якість закладених до державного резерву у 2017 році 1 200 000 банок консервів м'ясних вартістю 61 980,0 тис. грн належно постачальником не підтверджено, а саме висновком санітарно-епідеміологічної експертизи та ветеринарними документами.

При поставці 599 672 банок консервів м'ясних у порушення вимог Закону України "Про державний матеріальний резерв" (частина перша статті 9) також **належно не підтверджено якість упаковки** (споживча тара "Банки металеві для консервування").

Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки інтересам держави.

У цілому **через залучення посередників до поставок при закладці консервів м'ясних неекономно використано 648,0 тис. грн з державного бюджету.**

При цьому у зв'язку з перенесенням термінів постачання **без застосування до постачальників санкцій** (неустойки), передбачених Законом України "Про державний матеріальний резерв" (частина третя статті 14) та умовами договорів, **втрачено можливість надходження до державного бюджету коштів на загальну суму 30 173,4 тис. гривень.** Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки інтересам держави.

5.3. Усупереч вимогам законодавства та умовам договорів якість закладених до державного резерву у 2017 році 762 000 банок консервів рибних вартістю 16 332,4 тис. грн при поставці продукції не підтверджено висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи на споживчу тару ("Банки металеві для консервування").

Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки інтересам держави.

Через залучення посередників до поставок при закладці консервів рибних неекономно використано 1 689,7 тис. грн коштів державного бюджету.

При цьому у зв'язку з перенесенням термінів постачання **без застосування до постачальників санкцій** (неустойки), передбачених Законом України "Про державний матеріальний резерв" (частина третя статті 14) та умовами договорів, **втрачено можливість надходження до державного бюджету коштів на загальну суму 6 434,0 тис. гривень**. Встановлені факти можуть мати ознаки кримінального правопорушення в частині зловживання владою або службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки інтересам держави.

6. У цілому дії (практично бездіяльність) посадових осіб Держрезерву щодо укладання додаткових угод до договорів для перенесення термінів постачання матеріальних цінностей (не враховуючи договорів щодо поставки палива дизельного, консервів м'ясних та рибних) **без застосування до постачальників санкцій** (неустойки) за прострочення поставки, недопоставку (неповне закладення) матеріальних цінностей до державного резерву, передбачених Законом України "Про державний матеріальний резерв" (частина третя статті 14) та умовами договорів, **привели до втрати можливого надходження у 2017–2018 роках до державного бюджету, за розрахунками аудиторів, 128 329,5 тис. гривень**.

7. При ухваленні управлінських рішень під час визначення очікуваної вартості предметів закупівель Держрезервом **не враховувався чинник залучення до торгів широкого кола виробників відповідної продукції**, що зумовило участь посередників (іноді і декількох) і, як наслідок, **привело до неекономного використання бюджетних коштів при закупівлі олії соняшникової та чаю в обсязі 856,1 тис. гривень**.

8. Головою Держрезерву Мосійчуком В. А. з 06.04.2018 по 13.08.2018 взято зобов'язання в обсязі 323 549,5 тис. грн шляхом укладання 10 договорів про закупівлю товарів за бюджетні кошти та закладення цих товарів до державного резерву. **У порушення вимог частин другої та третьої статті 48 Бюджетного кодексу України взято зобов'язання без відповідних бюджетних асигнувань (58 897,7 тис. грн), передбачених кошторисом на 2018 рік** (станом на 13.08.2018) за бюджетною програмою "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040) за КЕКВ 3150 "Створення державних запасів і резервів", у сумі 264 651,8 тис. гривень. Оскільки взяття таких зобов'язань згідно з пунктом 20 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства, керівником контрольної групи складено стосовно Голови Держрезерву Мосійчука В. А. протокол про адміністративне правопорушення, передбачене частиною третьою статті 164¹² Кодексу України про адміністративні правопорушення (zareєстрований 04.02.2019 за № 2), та відібрано пояснення за цим фактом.

9. Держрезервом унаслідок прийняття несвоєчасних, неповних та необґрунтованих управлінських рішень допущено у 2017–2018 роках:

- збитки державного бюджету та нерезультативне використання **682,6 тис. грн, які стягнуто з Держрезерву у безспірному порядку на підставі рішень суду;**

- неефективне та непродуктивне управління коштами загального фонду

державного бюджету в обсязі **3 222,7 тис. грн, які залишилися невикористаними.**

10. Неefективне управління Держрезервом підпорядкованими йому державними підприємствами та організаціями, а також тривала відсутність належного контролю, створили передумови для системних порушень та недоліків у їх діяльності.

10.1. Державним підприємством "Новотроїцький елеватор":

не забезпечено недоторканості та належного зберігання матеріальних цінностей державного резерву, що спричинило нестачу зерна, яка виникла у попередній період, в обсязі 400,7 тонни (пшениця 2 класу, жито групи А 3, просо). За результатами зачистки пшениці та проса у 2017 році виявлено 32,264 тонни не виправданої нестачі. Заходи для відшкодування нестач (загальною балансовою вартістю 563,7 тис. грн) не вживалися;

усупереч вимогам частини першої статті 10 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та абзацу другого пункту 7 розділу I Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879 (zareєстрований у Мін'юсті 30.10.2014 за № 1365/26142), у 2017 році–I півріччі 2018 року інвентаризації та обліку майна не проведено. Облікові дані щодо основних засобів у розрізі об'єктів та активів, а також переліки фактично наявного майна на звітні дати 2017–2018 років, у підприємства відсутні;

протягом тривалого часу накопичувалася заборгованість із заробітної плати, яка впродовж 2017–2018 років зросла на 287,5 тис. гривень.

10.2. Державною організацією "Комбінат "Рекорд":

допущено використання у 2017 році та I півріччі 2018 року з недотриманням вимог законодавства власних надходжень в обсязі 383,2 тис. грн на заходи, не спрямовані на організацію додаткової (господарської) діяльності, як це передбачено Бюджетним кодексом України (абзаци п'ятнадцятий та сімнадцятий частини четвертої статті 13);

не забезпечено дотримання вимог Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, зокрема в частині складання обґрунтовуючих розрахунків до проектів кошторисів на 2017 рік (планування діяльності), що відповідно до пункту 16 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства. Як наслідок, у 2017 році використання коштів спеціального фонду державного бюджету в обсязі 1 096,5 тис. грн не було зорієнтовано на досягнення запланованих результатів.

Під час проведення аудиту Держрезервом усунено, як це вимагає Закон України від 21.09.2006 № 185-V "Про управління об'єктами державної власності" (пункт 24 статті 6), невідповідність окремих положень Статуту Державної організації "Комбінат "Рекорд" чинному законодавству, яка існувала близько трьох років.

10.3. Державною організацією "Комбінат "Прогрес" не забезпечено дотримання вимог частини першої статей 3 та 4 Закону України "Про державну

реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" щодо **реєстрації речових прав на три земельні ділянки**, дозвіл на розроблення проекту землеустрою яких надано рішенням Київської міської ради у 2014 році.

10.4. Державним підприємством "Хлібна база № 76":

не забезпечено дотримання вимог частини першої статей 3 та 4 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" щодо **реєстрації речових прав на безоплатно передане** згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 № 744-р та наказом Держрезерву від 08.08.2011 № 142 **нерухоме майно** державного підприємства "Вознесенський КХП" (будівлі), **а також на відповідні земельні ділянки** (крім ділянки в с. Мартинівка);

усупереч вимогам статті 4 та частини п'ятої статті 9 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", пункту 10 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затвердженого наказом Мінфіну від 29.11.1999 № 290, підпункту 3.5 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Мінфіну від 24.05.1995 № 88, та пункту 19.17 наказу Державного підприємства "Хлібна база № 76" від 17.12.2014 № 79-1р "Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства з 01.01.2015" **в бухгалтерському обліку занижено дохід від надання послуг із відповідального зберігання зерна державного матеріального резерву на загальну суму 5 419,4 тис. грн (2017 рік – 1 873,8 тис. грн, I півріччя 2018 року – 3 545,6 тис. грн) та не відображено відповідного обсягу заборгованості Держрезерву за ці послуги.** Отже, ДП "Хлібна база № 76" допущено порушення вимог законодавства у сфері бухгалтерського обліку на загальну суму 5 419,4 тис. грн, що спричинено безвідповідальним ставленням керівника та головного бухгалтера підприємства до виконання своїх посадових обов'язків. Державним підприємством "Хлібна база № 76" листом від 19.02.2019 № 91/7 повідомлено про усунення зазначеного порушення.

11. Кабінетом Міністрів України, Мінекономрозвитку та Держрезервом вжито окремих заходів, у тому числі щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву, спрямованих на реалізацію рекомендацій Рахункової палати. Проте через недостатність вжитих заходів з додаткового контролю, реалізацію і нині актуальних рекомендацій не завершено.

12. Правове забезпечення управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву в цілому є сформованим, але не дає можливості функціонувати системі в оптимальний спосіб, витратити бюджетні кошти на закупівлю, закладення та зберігання матеріальних цінностей ефективно, продуктивно та результативно. Вказане зумовлює необхідність розроблення проекту закону України про внесення змін до законодавства для оптимізації системи управління матеріальними цінностями державного резерву, а також порядку формування, розміщення та проведення операцій у цій сфері.

13. Належного внутрішнього аудиту в системі державного матеріального резерву у 2017–2018 роках не забезпечено, оскільки існуючі системні проблеми

щодо управління матеріальними цінностями, планування видатків та використання бюджетних коштів не виявлялися, що створило умови для недоліків та порушень, виявлених під час аудиту.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Звіт про результати аудиту ефективності управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву затвердити.

2. Надіслати **Верховній Раді України** інформацію про результати аудиту ефективності управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву.

3. Звіт про результати аудиту ефективності управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву та рішення Рахункової палати надіслати Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики.

4. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати **Кабінету Міністрів України** та рекомендувати:

4.1. Доручити Мінекономрозвитку розробити проект закону України про внесення змін до законодавства з питань удосконалення механізму формування, розміщення та проведення операцій у системі управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву і внести на розгляд Кабінету Міністрів України.

4.2. Вжити заходів щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності Голови Державного агентства резерву України Мосійчука В. А. згідно з вимогами Закону України від 10.12.2015 № 889-VII "Про державну службу", враховуючи факти порушень, виявлених Рахунковою палатою при прийнятті зазначеною посадовою особою управлінських рішень, що заподіяло державі матеріальну шкоду.

4.3. Доручити Мінекономрозвитку та Держрезерву розробити протягом місяця план заходів щодо виконання рекомендацій Рахункової палати.

4.4. Зобов'язати Мінекономрозвитку розробити та внести до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо удосконалення механізму оцінки якості продукції, яка закладається до державного матеріального резерву.

4.5. З метою протидії та недопущення корупційних правопорушень доручити органам виконавчої влади, що є спеціально уповноваженими органами у сфері протидії корупції, вжити заходів щодо протиправної діяльності посадових осіб системи державного матеріального резерву.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати **Мінекономрозвитку, Держрезерву, державним підприємствам "Новотроїцький елеватор", "Хлібна база № 76" та державним організаціям "Комбінат "Рекорд" і "Комбінат "Прогрес"** для вжиття заходів щодо усунення виявлених під час аудиту порушень і недоліків та рекомендувати:

5.1. Мінекономрозвитку:

розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України проект закону України про внесення змін до законодавства з питань удосконалення

механізму формування, розміщення та проведення операцій у системі управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву;

розробити та затвердити план заходів щодо виконання рекомендацій Рахункової палати та поліпшення взаємодії між Міністерством та Держрезервом;

розробити та внести до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо удосконалення механізму оцінки якості продукції, яка закладається до державного матеріального резерву;

ініціювати проведення службових розслідувань щодо фактів виявлених порушень, допущених Держрезервом при управлінні матеріальними цінностями державного матеріального резерву;

вжити заходів щодо удосконалення системи внутрішнього контролю для посилення нагляду за дотриманням Держрезервом вимог пункту 24 частини першої статті 6 Закону України від 21.09.2006 № 185-V "Про управління об'єктами державної власності", зокрема приведенням у відповідність із законодавством установчих документів та внутрішніх положень державних підприємств, господарських структур, а також Закону України "Про державний матеріальний резерв".

5.2. Державному агентству резерву України:

розробити та внести на розгляд Мінекономрозвитку пропозиції до плану заходів щодо виконання рекомендацій Рахункової палати;

розробити та внести на розгляд Мінекономрозвитку пропозиції щодо удосконалення механізму оцінки якості продукції, яка закладається до державного матеріального резерву;

забезпечити неухильне дотримання вимог пункту 24 частини першої статті 6 Закону України від 21.09.2006 № 185-V "Про управління об'єктами державної власності" щодо приведення у відповідність із законодавством установчих документів та внутрішніх положень державних підприємств, господарських структур, а також Закону України "Про державний матеріальний резерв", зокрема щодо своєчасного застосування до постачальників санкцій, передбачених частиною третьою статті 14 цього Закону;

розробити механізм створення сприятливих умов для залучення виробників до постачання при закладенні до державного резерву матеріальних цінностей;

забезпечити вжиття дієвих заходів щодо посилення контролю за виконанням кошторисів, зокрема у частині взяття бюджетних зобов'язань, ефективністю управління бюджетними коштами, а також запобігання необґрунтованому використанню фінансового ресурсу, у тому числі при оплаті послуг із зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву;

забезпечити неухильне дотримання вимог Закону України "Про публічні закупівлі" та вдосконалення розрахунків при формуванні очікуваної вартості предметів закупівлі;

вжити заходів щодо удосконалення системи внутрішнього контролю у частині посилення нагляду за дотриманням бюджетними установами вимог Бюджетного кодексу України (абзаци п'ятнадцятий – двадцять другий частини четвертої статті 13) щодо використання власних надходжень бюджетних установ, а

також за якістю підготовлених бюджетними установами обґрунтовуючих розрахунків до проектів кошторисів.

5.3. Державному агентству резерву України та Державному підприємству "Новотроїцький елеватор":

вжити заходів для погашення Державним підприємством "Новотроїцький елеватор" заборгованості із заробітної плати працівникам підприємства;

невідкладно вжити заходів, спрямованих на забезпечення збереження державного майна, яке перебуває в користуванні або на відповідальному зберіганні ДП "Новотроїцький елеватор", у тому числі шляхом проведення інвентаризації активів і зобов'язань підприємства, матеріальних цінностей державного резерву, які ним зберігаються.

5.4. Державному агентству резерву України та Державній організації "Комбінат "Рекорд":

вжити заходів щодо забезпечення повернення до спеціального фонду державного бюджету коштів, які Державною організацією "Комбінат "Рекорд" було використано у 2017–2018 роках у порушення вимог Бюджетного кодексу України (абзаци п'ятнадцятий та сімнадцятий частини четвертої статті 13) на виплату премій та матеріальних заохочень, не пов'язаних з організацією додаткової (господарської) діяльності;

забезпечити неухильне дотримання вимог Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, зокрема в частині складання обґрунтовуючих розрахунків до проектів кошторисів.

5.5. Державному агентству резерву України та Державній організації Комбінат "Прогрес" вжити заходів для усунення порушень статті 54 Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII "Про запобігання корупції" у частині одержання Держрезервом безоплатних послуг з використання службового автомобіля марки Toyota Camry (реєстраційний № АА 4460 ІЕ) та послуг з охорони будівлі, в якій розташовано апарат Держрезерву.

5.6. Державному агентству резерву України та Державному підприємству "Хлібна база № 76" забезпечити оформлення прав на земельну ділянку, яка знаходиться в користуванні ДП "Хлібна база № 76", та відповідних документів на нерухоме майно.

6. Повідомити з надсиланням матеріалів про виявлені ознаки кримінальних правопорушень до Державного бюро розслідувань та Національного антикорупційного бюро України для відповідного реагування.

**Аналіз стану нормативно-правового забезпечення питань,
пов'язаних з управлінням матеріальними цінностями державного
матеріального резерву**

Сфера аудиту	Основне нормативно-правове забезпечення щодо сфери аудиту	Зміни, внесені у 2017–2018 роках
Номенклатура та норми накопичення матеріальних цінностей державного резерву	Закон України "Про державний матеріальний резерв" (<i>далі – Закон № 51</i>), стаття 5	Не вносилися зміни
	Постанова Кабінету Міністрів України (має гриф обмеженого доступу)	Не вносилися зміни
Фінансування системи державного резерву	Закон № 51, стаття 7	Не вносилися зміни
	Бюджетний кодекс України, пункти 11 і 12 частини третьої статті 29 та пункти 10 і 11 частини четвертої статті 29	Не вносилися зміни
Формування та розміщення запасів матеріальних цінностей державного резерву	Закон № 51, стаття 8	Не вносилися зміни
	Порядок формування, розміщення та проведення операцій з матеріальними цінностями державного резерву, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.10.1997 № 1129, пункти 2–4 (<i>далі – Порядок № 1129</i>)	Не вносилися зміни
Поставка і закладення матеріальних цінностей до державного резерву	Закон № 51, стаття 8	Не вносилися зміни
	Порядок № 1129, пункти 5–8	Не вносилися зміни
	Інструкція про оформлення операцій з матеріальними цінностями державного матеріального резерву, затверджена наказом Мінекономрозвитку від 24.09.2012 № 1042, який зареєстрований у Мін'юсті 16.11.2012 за № 1925/22237 (<i>далі – Інструкція № 1042</i>)	Не вносилися зміни
Приймання матеріальних цінностей, що закладаються до державного резерву	Закон № 51, стаття 9	Не вносилися зміни
	Порядок № 1129, пункти 9–11	Не вносилися зміни
Розміщення матеріальних цінностей державного резерву	Закон № 51, стаття 11	Не вносилися зміни
	Порядок відшкодування підприємствам, установам та організаціям витрат, пов'язаних з відповідальним зберіганням матеріальних цінностей державного резерву, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12.04.2002 № 532.	Не вносилися зміни
Відпуск матеріальних цінностей із державного резерву	Закон № 51, стаття 12	Не вносилися зміни
	Порядок № 1129, пункти 15 – 20	Не вносилися зміни
	Порядок реалізації матеріальних цінностей державного резерву, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1078 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 29.09.2010 № 905)	Не вносилися зміни
	Інструкція № 1042	Не вносилися зміни
Облік запасів матеріальних цінностей державного	Закон № 51, стаття 16	Не вносилися зміни
	Порядок № 1129, пункти 22–26	Не вносилися зміни

Сфера аудиту	Основне нормативно-правове забезпечення щодо сфери аудиту	Зміни, внесені у 2017–2018 роках
резерву, звітність про наявність, рух та контроль за їх станом	Наказ Мінекономрозвитку від 23.05.2018 № 716 "Про затвердження форм звітності Державного агентства резерву України про наявність та рух запасів матеріальних цінностей державного резерву" (zareestrovaniy u Min'yosti 11.06.2018 za № 712/32164).	Видано наказ на виконання рекомендації Рахункової палати

Інформація про залучення службового автомобіля марки TOYOTA CAMRY (реєстраційний № АА4461ІЕ) Державної організації "Комбінат "Прогрес" з водієм на потреби Держрезерву у 2017–2018 роках

Лист Держрезерву			Наказ про відрядження	Відряджена особа	Дата відрядження	Місто, в яке відряджається	Кількість днів відрядження	Пробіг, км	Розрахунок		
дата	№	за підписом							витрати пального, літрів (з розрахунку 12 л/100 км)	середня ціна на бензин А 95, грн*	вартість палива, грн
2017 рік											
20.01.17	256/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 20.01.17 № 9-від	Вертикуш В.М.	20.01.	м. Сміла (Черкаська обл.)	1	539	64,7	24,00	1 552,32
14.02.17	567/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 14.02.17 № 17-від	Кузьменко М.І.	15.02.–18.02.	м. Чортків (Тернопільська обл.)	4	1 850	222,0	24,48	5 434,56
22.02.17	689/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 23.02.17 № 22-від	Кузьменко М.І.	24.02.	м. Житомир	1	433	52,0	24,51	1 273,54
28.04.17	1723/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 05.05.17 № 35-від	Кузьменко М.І.	10.05.–13.05.	м. Ужгород (Закарпатська обл.)	4	1 983	238,0	25,12	5 977,56
24.05.17	1911/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 25.05.17 № 39-від	Кузьменко М.І.	26.05.	м. Сміла (Черкаська обл.)	1	528	63,4	25,10	1 590,34
01.06.17	2015/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 02.06.17 № 46-від	Кузьменко М.І.	05.06.–07.06.	м. Ходорів, (Жидачівський р-н, Львівська обл.)	3	1 585	190,2	25,09	4 772,12
07.06.17	2061/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 07.06.17 № 47-від	Кузьменко М.І.	08.06.–09.06.	м. Кременчук (Полтавська обл.)	2	915	109,8	25,09	2 754,88
16.08.17	2901/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 18.08.17 № 66-від	Кузьменко М.І.	21.08.–23.08.	м. Барвінкове (Харківська обл.)	3	1 546	185,5	24,57	4 558,23
29.08.17	2979/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 29.08.17 № 68-від	Кузьменко М.І.	30.08.	м. Чернігів	1	465	55,8	24,57	1 371,01
19.09.17	3215/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 20.09.17 № 72-від	Кузьменко М.І.	21.09.–23.09.	м. Одеса (Куліндорівський промвузол)	3	1 278	153,4	25,23	3 869,27
07.12.17	4120/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 07.12.17 № 99-від	Якименко Ю.В.	08.12.	м. Золотоноша (Черкаська обл.)	1	457	54,8	28,01	1 536,07
20.12.17	4319/0/4-17	Мосійчук В.А.	від 20.12.17 № 106-від	Якименко Ю.В.	21.12.–23.12.	м. Дніпро	3	1 472	176,6	28,18	4 977,72
Разом за 2017 рік							27	13 051	х	х	39 667,60
2018 рік											
12.02.18	353/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 12.02.18 № 12-від	Якименко Ю.В.	14.02.–16.02.	м. Харків	3	1 208	145,0	30,17	4 373,44
					19.02.–20.02.	м. Кропивницький	2	815	97,8	29,9	2 924,22
					22.02.–25.02.	м. Стрий (Львівська обл.)	4	1 511	181,3	29,32	5 316,30
24.04.18	1173/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 24.04.18 № 21-від	Якименко Ю.В.	25.04.–29.04.	м. Ужгород	5	2 082	249,8	29,09	7 267,85
07.05.18	1267/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 07.05.18 № 22-від	Якименко Ю.В.	08.05.–09.05.	м. Одеса	2	1 458	175,0	29,11	5 094,25
					10.05.	м. Кропивницький	1				
05.06.18	1586/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 07.06.18 № 34-від	Якименко Ю.В.	08.06.	м. Золотоноша (Черкаської обл.)	1	423	50,8	29,35	1 489,81
15.06.18	1720/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 15.06.18 № 37-від	Якименко Ю.В.	17.06.–19.06.	м. Одеса (Куліндорівський промвузол)	3	1 127	135,2	29,35	3 969,29
22.06.18	1773/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 22.06.18 № 39-від	Якименко Ю.В.	23.06.	м. Сміла (Черкаська обл.)	1	573	68,8	29,19	2 007,10
12.07.18	1982/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 12.07.18 № 47-від	Якименко Ю.В.	13.07.–14.07.	м. Одеса (Куліндорівський промвузол)	2	1 150	138,0	29,18	4 026,84
16.07.18	2046/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 16.07.18 № 49-від	Якименко Ю.В.	19.07.–21.07.	м. Ходорів, (Жидачівський р-н, Львівська обл.)	3	1 506	180,7	29,18	5 273,41
12.11.18	3685/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 12.11.18 № 83-від	Якименко Ю.В.	13.11.–14.11.	м. Дніпро, с. Павлопілля Дніпропетровська обл.	2	1 467	176,0	32,61	5 740,66
19.11.18	3742/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 19.11.18 № 85-від	Якименко Ю.В.	21.11.–23.11.	м. Ужгород (Закарпатська обл.) та м. Стрий (Львівська обл.)	3	2 023	242,8	31,88	7 739,19
06.12.18	3996/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 06.12.18 № 88-від	Купка Г.В.	07.12.	м. Чернігів	1	477	57,2	30,86	1 766,43
20.12.18	4215/0/4-18	Мосійчук В.А.	від 20.12.18 № 92-від	Якименко Ю.В.	21.12.–22.12.	ДП Охтирський КХП (м. Охтирка, Сумська обл.)	2	915	109,8	29,6	3 250,08
Разом за 2018 рік							35	16 735	х	х	60 238,87
ВСЬОГО за 2017–2018 роки							62	29 786	х	х	99 906,47

* За даними Фінансового порталу "Мінфін" (<https://index.minfin.com.ua/>).

**Аналіз цін на продукцію, поставлену у 2017–2018 роках посередниками
на виконання окремих договорів про закупівлю товарів за державні кошти та закладання до державного резерву**

Найменування матеріальних цінностей	Реквізити договору	Одиниці виміру	Обсяг поставки	Виробник		Постачальник		Різниця між цінами постачальника та виробника		Обсяг фактично сплачених бюджетних коштів, тис. грн			Вартість матеріальних цінностей за відпускними цінами виробника без ПДВ, тис. грн (графа 4 x графа 6)	Відхилення, тис. грн (графа 12 – графа 14)
				найменування	ціна (грн / за од. виміру)	найменування	ціна (грн / за од. виміру)	грн, (графа 8 – графа 6)	% (графа 9 / графа 6 x 100)	всього	у т. ч.:			
											вартість поставлених матеріальних цінностей	ПДВ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2017 рік														
Дизельне паливо марки ДП-Арк-Євро-5	від 31.01.17 № Юр-2/42п-2017	тонни	3 191,65	ПАТ "Укртатнафта"	19 916,67	ТОВ "Торговий дім "СОКАР Україна"	21 250,00	1 333,33	6,7	81 387,1	67 822,6	13 564,5	63 567,1	4 255,5
Олія соняшникова	від 31.01.17 № Юр-2/43п-2017	тонни	500,00	ТОВ "Ново-Водолазький масло-жировий комбінат"	25 362,40	ТОВ "ДНІПРО-ЗБУТ"	26 541,67	1 179,27	4,6	15 925,0	13 270,8	2 654,2	12 681,2	589,6
	від 31.01.17 № Юр-2/44п-2017	тонни	500,00	ПАТ "Сумський завод продовольчих товарів"	26 086,96	ТОВ "ДНІПРО-ЗБУТ"	26 541,67	454,71	1,7	15 925,0	13 270,8	2 654,2	13 043,5	227,3
Дизельне паливо марки ДТ-3-К5, клас 2, яке відповідає вимогам ДСТУ 7688:2015	від 31.01.17 № Юр-2/45пром-2017	тонни	3 193,43	ПАТ "Мозирський нафтопереробний завод"	19 733,33	ТОВ "Вог Аеро Джет"	20 708,33	975,00	4,9	79 356,7	66 130,6	13 226,1	63 017,0	3 113,6
	від 31.01.17 № Юр-2/46пром-2017	тонни	3 193,43	ПАТ "Мозирський нафтопереробний завод"	19 733,33	ТОВ "Вог Аеро Джет"	20 708,33	975,00	4,9	79 356,7	66 130,6	13 226,1	63 017,0	3 113,6
Консерви м'ясні	від 26.04.17 № Юр-2/48п-2017	банки	200 000,00	ТОВ "Ріал Естейт Сервіс" ТОВ "Фабрика Здорово"	42,50	ТОВ "ДНІПРО-ЗБУТ"	43,04	0,54	1,3	10 330,0	8 608,0	1 722,0	8 500,0	108,0
	від 26.04.17 № Юр-2/49п-2017	банки	200 000,00	ТОВ "Ріал Естейт Сервіс" ТОВ "Фабрика Здорово" ТОВ "Адамант 2000"	42,50	ТОВ "ДНІПРО-ЗБУТ"	43,04	0,54	1,3	10 330,0	8 608,0	1 722,0	8 500,0	108,0
	від 26.04.17 № Юр-2/50п-2017	банки	200 000,00	ТОВ "Ріал Естейт Сервіс" ТОВ "Адамант 2000"	42,50	ТОВ "ДНІПРО-ЗБУТ"	43,04	0,54	1,3	10 330,0	8 608,0	1 722,0	8 500,0	108,0
	від 26.04.17 № Юр-2/51п-2017	банки	200 000,00	ТОВ "Ріал Естейт Сервіс" ТОВ "Адамант 2000"	42,50	ТОВ "ДНІПРО-ЗБУТ"	43,04	0,54	1,3	10 330,0	8 608,0	1 722,0	8 500,0	108,0
	від 26.04.17 № Юр-2/52п-2017	банки	200 000,00	ТОВ "Ріал Естейт Сервіс" ТОВ "Адамант 2000"	42,50	ТОВ "ДНІПРО-ЗБУТ"	43,04	0,54	1,3	10 330,0	8 608,0	1 722,0	8 500,0	108,0
	від 26.04.17 № Юр-2/53п-2017	банки	200 000,00	ТОВ "Фабрика Здорово" ТОВ "Адамант 2000"	42,50	ТОВ "ДНІПРО-ЗБУТ"	43,04	0,54	1,3	10 330,0	8 608,0	1 722,0	8 500,0	108,0
Консерви рибні	від 26.04.17 № Юр-2/54п-2017	банки	138 000,00	ТОВ "АЛЬФА-ЕТЕКС"	15,00	ТОВ "ФІНІНТЕР-ТЕХНОЛОГІЯ"	17,82	2,82	18,8	2 951,0	2 459,2	491,8	2 070,0	389,2
	від 26.04.17 № Юр-2/55п-2017	банки	150 000,00	ТОВ "АЛЬФА-ЕТЕКС"	15,00	ТОВ "ФІНІНТЕР-ТЕХНОЛОГІЯ"	17,87	2,87	19,1	3 216,6	2 680,5	536,1	2 250,0	430,5
	від 26.04.17 № Юр-2/56п-2017	банки	300 000,00	ТОВ "АЛЬФА-ЕТЕКС"	15,00	ТОВ "ДНІПРОЗБУТ"	17,90	2,90	19,3	6 444,0	5 370,0	1 074,0	4 500,0	870,0
2018 рік														
Чай	від 06.04.18 № Юр-2/62п-2018	тонни	1,00	ТОВ СП "Соломія"	158 830,00	ТОВ "Тесткабель"	198 000,00	39 170,00	24,7	237,6	198,0	39,6	158,8	39,2
РАЗОМ:										346 779,7	288 981,1	57 798,6	275 304,6	13 676,5

**Розрахунок щодо обсягу перевищення взятих зобов'язань
з 06.04.2018 по 13.08.2018 над кошторисними призначеннями**

Показник	Обсяг взятих зобов'язань (договірна ціна)	Обсяг взятих зобов'язань наростаючим підсумком
Обсяг взятих зобов'язань за 10 договорами про закупівлю товарів за державні кошти та закладення до державного резерву, укладеними з 06.04.2018 по 13.08.2018:	323 549,5	x
<i>у тому числі за договорами:</i>		
від 06.04.2018 № юр-2/62п-2018 (чай)* <i>додаткова угода від 25.04.2018 № 1</i>	237,6	237,6
від 18.05.2018 № юр-2/63пром-2018 (білизна натільна)	7 371,0	7 608,6
від 22.05.2018 № юр-2/65п-2018 (олія соняшникова)	16 890,0	24 498,6
від 22.05.2018 № юр-2/66п-2018 (олія соняшникова)	16 470,0	40 968,6
від 01.06.2018 № юр-2/67пром-2018 (паливо для реактивних двигунів)	99 530,0	140 498,6
від 05.06.2018 № юр-2/68п-2018 (консервні молочні)	6 400,0	146 898,6
від 22.06.2018 № юр-2/69п-2018 (консерви рибні)	990,0	147 888,6
від 22.06.2018 № юр-2/70п-2018 (консерви рибні)** <i>додаткова угода від 06.07.2018 № 1</i> <i>додаткова угода від 31.08.2018 № 2</i>	7 486,9	155 375,5
від 27.06.2018 № юр-2/71п-2018 (масло вершкове)	53 424,0	208 799,5
від 13.08.2018 № юр-2/73пром-2018 (паливо дизельне)	114 750,0	323 549,5
Обсяг бюджетних асигнувань, встановлених кошторисом на 2018 рік (станом на 13.08.2018) за бюджетною програмою "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040) за КЕКВ 3150 "Створення державних запасів і резервів"	264 651,8	264 651,8
Обсяг взятих зобов'язань із перевищенням бюджетних асигнувань, передбачених кошторисом на 2018 рік (станом на 13.08.2018) за бюджетною програмою "Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву" (КПКВК 1203040) за КЕКВ 3150 "Створення державних запасів і резервів"	58 897,7	58 897,7

*) З 06.04.2018 по 13.08.2018 до договору від 06.04.2018 № юр-2/62п-2018 укладено додаткову угоду від 25.04.2018 № 1, якою зменшено вартість договору з 249,0 тис. грн до 237,6 тис. гривень.

***) З 06.04.2018 по 13.08.2018 до договору від 22.06.2018 № юр-2/70п-2018 укладено 2 додаткові угоди від 06.07.2018 № 1 та від 31.08.2018 № 2. На обсяг взятих зобов'язань вплинуло укладання додаткової угоди від 06.07.2018 № 1, якою вартість договору зменшено з 7 490,0 тис. грн до 7 486,9 тис. гривень.

Розрахунок щодо можливих втрат надходжень до державного бюджету у 2017–2018 роках через незастосування Держрезервом штрафних санкцій за прострочення термінів поставки матеріальних цінностей до державного резерву

№ з/п	Найменування матеріальних цінностей	Номер і дата договору	Постачальник	Термін поставки		Фактична дата поставки	Обсяг поставки згідно з договором	Вартість за договором, тис. грн	Вартість непоставленої продукції до укладання додаткових угод, тис. грн	Сума незастосованої неустойки (50 %), тис. грн
				передбачений умовами договору (без змін)	з урахуванням додаткових угод					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2017 рік										
1	Консерви м'ясні	№Юр-2/48п-2017 від 14.03.2017	ТОВ "ДНІПРОЗБУТ"	30.04.2017	30.07.2017	з 15.05.2017 по 21.06.2017	200 000 банок	10 360,0	10 360,0	5 180,0
2	Консерви м'ясні	№Юр-2/49п-2017 від 14.03.2017	ТОВ "ДНІПРОЗБУТ"	30.04.2017	30.07.2017	18.04.2017* з 10.06.2017 по 17.07.2017	35 000 банок 165 000 банок	10 360,0	8 546,9	4 273,4
3	Консерви м'ясні	№Юр-2/50п-2017 від 14.03.2017	ТОВ "ДНІПРОЗБУТ"	30.04.2017	30.07.2017	з 16.05.2017 по 19.06.2017	200 000 банок	10 360,0	10 360,0	5 180,0
4	Консерви м'ясні	№Юр-2/51п-2017 від 14.03.2017	ТОВ "ДНІПРОЗБУТ"	30.04.2017	30.07.2017	з 26.06.2017 по 11.07.2017	200 000 банок	10 360,0	10 360,0	5 180,0
5	Консерви м'ясні	№Юр-2/52п-2017 від 14.03.2017	ТОВ "ДНІПРОЗБУТ"	30.04.2017	30.07.2017	з 17.07.2017 по 19.07.2017	200 000 банок	10 360,0	10 360,0	5 180,0
6	Консерви м'ясні	№Юр-2/53п-2017 від 14.03.2017	ТОВ "ДНІПРОЗБУТ"	30.04.2017	30.07.2017	з 22.05.2017 по 25.07.2017	200 000 банок	10 360,0	10 360,0	5 180,0
7	Консерви рибні	№Юр-2/54п-2017 від 26.04.2017	ТОВ "ФІНІНТЕР-ТЕХНОЛОГІЯ"	30.04.2017	з 30.07.2017 по 20.12.2017	з 25.07.2017 по 02.11.2017	300 000 банок	6 434,0	6 434,0	3 217,0
8	Консерви рибні	№Юр-2/55п-2017 від 26.04.2017	ТОВ "ФІНІНТЕР-ТЕХНОЛОГІЯ"	30.04.2017	з 30.07.2017 по 31.08.2017	з 15.07.2017 по 25.07.2017	300 000 банок	6 434,0	6 434,0	3 217,0
9	Паливо дизельне	№Юр-2/45пром-2017 від 31.01.2017	ТОВ "ВОГ АЕРО ДЖЕТ"	31.03.2017	з 01.06.2017 по 10.07.2017	з 17.05.2017 по 02.06.2017	3 500 тонн	79 971,3	79 971,3	39 985,7
10	Паливо дизельне	№Юр-2/46пром-2017 від 31.01.2017	ТОВ "ВОГ АЕРО ДЖЕТ"	31.03.2017	з 01.06.2017 по 10.07.2017	з 02.06.2017 по 25.06.2017	3 500 тонн	81 374,7	81 374,7	40 687,4
11	Паливо для реактивних двигунів	№юр-2/59пром-2017 від 31.07.2017	ТОВ "НАФТОТРЕЙД-КАПІТАЛ"	01.09.2017	з 30.11.2017 по 20.12.2017	з 05.12.2017 по 08.12.2017	6 000 тонн	111 299,0	111 299,0	55 649,5
12	Олива моторна М-6з/10В	№юр-2/61пром-2017 від 31.07.2017	ТОВ "ГАЗТРЕЙД"	01.09.2017	з 01.11.2017 по 15.12.2017	з 25.09.2017 по 14.11.2017	3 300 тонн	105 104,9	105 104,9	52 552,5
Всього:								452 778,0	450 964,8	225 482,5
2018 рік										
1	Олія соняшникова	№юр-2/65п-2018 від 22.05.2018	ТОВ "МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА"	28.06.2018	30.07.2018	24.07.2018	500 тонн	16 890,0	16 890,0	8 445,0
2	Олія соняшникова	№юр-2/66п-2018 від 22.05.2018	ТОВ "МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА"	28.06.2018	30.07.2018	23.07.2018	500 тонн	16 470,0	16 470,0	8 235,0
3	Консерви молочні	№юр-2/68п-2018 від 05.06.2018	ТОВ "Торговий дім "ТРЕЙДХОЛДІНГ"	29.06.2018	з 30.07.2018 по 01.10.2018	з 10.09.2018 по 28.09.2018	300 000 банок	6 400,0	6 400,0	3 200,0
4	Консерви рибні	№юр-2/69п-2018 від 22.06.2018	ТОВ "ТЕСТКАБЕЛЬ"	29.06.2018	з 30.07.2018 по 30.11.2018	04.07.2018**	30 000 банок	990,0	495,0	247,5
						19.11.2018	30 000 банок			
Всього:								40 750,0	40 255,0	20 127,5
РАЗОМ:								493 528,0	491 219,8	245 610,0

* - поставлено 35 000 банок на загальну суму 1813,14 тис. гривень.

** - поставлено 30 тис. банок на загальну суму 495,0 тис. гривень.

Учасники системи та управління ресурсами державного резерву

Верховна Рада України -

здійснення контролю за створенням, відпуском та використанням Кабінетом Міністрів України державного матеріального

Кабінет Міністрів України –

створення та встановлення правил функціонування державного матеріального резерву

Мінекономрозвитку –

формування державної політики у сфері державного матеріального резерву

Держрезерв –

реалізація державної політики у сфері державного матеріального резерву

Державні організації та підприємства, які входять до сфери управління Держрезерву

Державні організації ¹⁾	Діючі підприємства, на яких зберігається:	Державні підприємства
<p>Комбінати, на яких зберігаються:</p> <p><u>Продовольчі та промислові товари:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Прогрес" • "Дніпро" • "Світанок" • "Троянда" • "Трикутник" • "Укрпродконтракт" <p><u>Нафтопродукти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Айстра" • "Рекорд" • "Естафета" • "Зірка" • "Планета" <p>УкрНДІ "Ресурс" – здійснює контроль за якістю продукції</p>	<p>Діючі підприємства, на яких зберігається:</p> <p>- зерно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Златодар" • "Кіровоградський КХП №2" • "Куліндорівський КХП" • "Охтирський КХП" • "Стрийський КХП №1" • "Хлібна база №73" • "Хлібна база №76" • "Хлібна база №77" • "Хлібна база №85" • "Чортківський КХП" <p>- продовольчі та промислові товари:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Салют" 	<p>Підприємства, які не провадять господарську діяльність:</p> <p><u>Припинили діяльність:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Батьовський КХП" • "Вознесенський КХП" • "Хлібна база №74" <p><u>Порушено справи про банкрутство:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Іваньківський цукровий завод" • "Новотроїцький елеватор" • "Укрспецпостач" <p><u>Перебуває у процесі припинення діяльності</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Резерв" <p><u>Запроваджено процедуру реорганізації шляхом приєднання до:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Ресурспостач" • <u>таких підприємств</u> • "Укррезерв" • "Укрресурси" • "Укрспецавтобаза" <p><u>Знаходяться на непідконтрольній Україні території:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Керченський КХП" • "Ровеньківський КХП"

¹⁾ Здійснюють господарську діяльність
 ДО "Комбінат "Новий" знаходиться в зоні проведення ООС;
 ДО "Комбінат "Чорноморський" знаходиться на тимчасово окупованій території

Не провадять господарську діяльність